

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«ОБЛІК ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ»

Студентки 2 курсу, 9м групи,

Спеціальності 071

«Облік і оподаткування»,

спеціалізації «Облік і

оподаткування в

міжнародному бізнесі»

Дробот Дар'ї Андріївни

Науковий керівник

кандидат економічних наук,

доцент

Ромашко Ольга

Миколаївна

Гарант освітньої програми

доктор економічних наук,

професор

Бенько Микола

Миколайович

Київ-2020

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет фінансів та обліку
Кафедра обліку та оподаткування
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»,
спеціалізація «Облік і оподаткування в міжнародному бізнесі»

Затверджую:
Зав. кафедри _____ Фоміна О.В.
«_____» _____ 2020 р.

**Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу студентці**

Дробот Дар'ї Андріївни

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи: **«Облік фінансових результатів за міжнародними стандартами»**

Затверджена наказом ректора від «15 » листопада 2019 р. № 3897

2. Строк здачі студентом закінченої роботи «1» грудня 2020 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи:

Мета роботи- дослідження теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку фінансових результатів за міжнародними стандартами.

Об'єктом дослідження є процес бухгалтерського обліку фінансових результатів за міжнародними стандартами.

Предмет дослідження є сукупність теоретичних, організаційно-методичних та практичних положень обліку фінансових результатів за міжнародними стандартами.

Перелік графічного матеріалу: містить: таблиць, рисунків, формули, джерел.

4. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

1.1. Економічна сутність та класифікація фінансових результатів за міжнародними стандартами

1.2. Концептуальні засади обліку фінансових результатів за міжнародними стандартами

Висновки за розділом 1

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «Укрсвітлосервіс» ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

2.1. Фінансовий облік фінансових результатів ТОВ «Укрсвітлосервіс»

2.2. Розкриття інформації про фінансові результати у звітності ТОВ «Укрсвітлосервіс»

2.3. Використання облікової інформації про фінансові результати в системі управлінського обліку ТОВ «Укрсвітлосервіс»

Висновки за розділом 2

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТОВ «Укрсвітлосервіс» ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

3.1. Напрями удосконалення обліку фінансових результатів у ТОВ «Укрсвітлосервіс» за міжнародними стандартами

3.2. Заходи удосконалення обліку фінансових результатів у ТОВ «Укрсвітлосервіс» за міжнародними стандартами

Висновки за розділом 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

5. Календарний план виконання роботи

№ Пор	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		За планом	Фактично
1	Затвердження плану ВКР та назви статті	15.11.2019	15.11.2019
2	Подання статей на кафедру	18.11.2019	18.11.2019
3	Подання розділу 1	25.06.2020	25.06.2020
4	Подання розділу 2	25.06.2020	25.06.2020
5	Подання розділу 3	14.09.2020	14.09.2020
6	Подання завершеної роботи на кафедру для реєстрації	19.10.2020	19.10.2020
7	Попередній захист	25.11.2020	25.11.2020
8	Подання роботи на кафедру в переплетеному вигляді	01.12.2020	01.12.2020

6. Дата видачі завдання «15» листопада 2019 р.

7. Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____ Ромашко О.М.

8. Гарант освітньої програми _____ Бенько М.М.

9. Завдання прийняла до виконання студентка _____ Дробот Д.А.

10. Висновок керівника випускної кваліфікаційної роботи

Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____ р.

12 Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студентки Дробот Д.А. може бути допущена до захисту в екзаменаційній комісії

Гарант освітньої програми _____ Бенько М.М.

Завідувач кафедри _____ Фоміна О. В.

« _____ » _____ 2020 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ	7
1.1. Економічна сутність та класифікація фінансових результатів за міжнародними стандартами	7
1.2. Концептуальні засади обліку фінансових результатів за міжнародними стандартами	15
Висновки за розділом 1	20
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «Укрсвітлосервіс» ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ	22
2.1. Фінансовий облік фінансових результатів ТОВ «Укрсвітлосервіс»... ..	22
2.2. Розкриття інформації про фінансові результати у звітності ТОВ «Укрсвітлосервіс»	29
2.3. Використання облікової інформації про фінансові результати в системі управлінського обліку ТОВ «Укрсвітлосервіс»	36
Висновки за розділом 2	40
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТОВ «Укрсвітлосервіс» ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ.....	41
3.1. Напрями удосконалення обліку фінансових результатів у ТОВ «Укрсвітлосервіс» за міжнародними стандартами.....	41
3.2. Заходи удосконалення обліку фінансових результатів у ТОВ «Укрсвітлосервіс» за міжнародними стандартами.....	44
Висновки за розділом 3	50
ВИСНОВКИ	51
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	53
ДОДАТКИ.....	60

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Оскільки метою діяльності кожного господарюючого суб'єкта є одержання та максимізація прибутку, то необхідно більш ретельно та кваліфіковано підходити до формування його складників – доходів та витрат, детально вивчаючи та аналізуючи фактори, під впливом яких формується фінансовий результат, досліджувати динаміку, тенденції, резерви, що впливають на ефективність діяльності підприємства.

За своєю природою фінансовий результат є сукупним проявом ефективності фінансового, виробничого та організаційного менеджменту на підприємстві. Результат діяльності формується під впливом рівня цін, тарифів та відсоткових ставок, ставок оподаткування та інших економічних внутрішніх і зовнішніх чинників. Прибуток підприємства є складовим елементом внутрішнього валового продукту, виступає джерелом поповнення державного бюджету.

Важливість цих процесів викликає необхідність удосконалення організації та методики обліку фінансових результатів діяльності з метою обґрунтування переліку чинників, що впливають на їх рівень, кількісної та якісної оцінки наслідків цього впливу на прогнозовані тенденції розвитку підприємств у перспективі.

Дослідження теоретичних та практичних аспектів формування доходів і витрат діяльності підприємства – прямих складових фінансового результату діяльності, знаходять своє відображення в працях багатьох відомих вчених економістів, таких як О. В. Гаращенко, С. Ф. Голова, Г.М. Курило, Я. В. Лебедзевич, О. Л. Міклухи, О. В. Олійник, Н. М. Пархоменка, І. В. Перезовова, М. А. Проданчука, Я. В. Соколова, Д.Є. Свідерського, Л. К. Сука, П. Л. Сука, П. Я. Хомина та інших.

Аналіз досліджень та наукових праць фахівців свідчить про те, що облік фінансових результатів діяльності підприємств є одним з дискусійних та рейтингових питань, оскільки саме прибуток (збиток) виступає індикатором успішності господарюючого суб'єкта та слугує одним з головних чинників щодо

прийняття управлінських рішень. Однак, сучасна ситуація на ринку вимагає проведення подальшого вивчення та аналізу в напрямку удосконалення підходів щодо визначення економічного змісту прибутку (збитку) підприємства, порядку обліку, відображення у фінансовій звітності, а також, відповідно розробки нових принципів аналізу та аудиту.

Важливість дослідження та вирішення цих питань зумовили вибір теми дослідження та доводять її актуальність.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є обґрунтування теоретичних засад та надання практичних рекомендацій щодо вдосконалення діючого порядку обліку фінансових результатів діяльності підприємства за міжнародними стандартами.

Відповідно до поставленої мети у роботі визначено такі завдання, спрямовані на її досягнення:

- дослідити та узагальнити існуючі визначення сутності фінансових результатів як економічної категорії;
- розкрити концептуальні підходи до формування та відображення в обліку фінансових результатів за міжнародними стандартами;
- дослідити організацію і методику формування фінансових результатів підприємства за міжнародними стандартами;
- розглянути порядок відображення інформації про фінансові результати у фінансовій звітності;
- дослідити використання інформації щодо фінансових результатів для прийняття управлінських рішень;
- визначити напрями удосконалення обліку фінансових результатів за міжнародними стандартами;
- розробити заходи удосконалення обліку фінансових результатів за міжнародними стандартами.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних, організаційних та практичних аспектів бухгалтерського обліку фінансових результатів за міжнародними стандартами.

Об'єктом дослідження є процес обліку фінансових результатів за міжнародними стандартами.

Методи дослідження. Дослідження ґрунтуються на діалектичному підході до вивчення сучасного стану системи обліку. Для досягнення визначеної мети було використано загальнонаукові та спеціальні методи пізнання. Методи теоретичного узагальнення та порівняння були задіяні при розкритті сутності економічних категорій. Дослідження теоретико-методичних аспектів обліку доходів та витрат підприємства проведено із застосуванням методів індукції, дедукції та порівняння. За допомогою аналізу та синтезу були розроблені рекомендації щодо вдосконалення проведення аудиторської перевірки фінансових результатів підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає у визначенні основних напрямів та розробці конкретних рекомендацій з удосконалення обліково-аналітичного забезпечення формування фінансових результатів, вдосконалив існуючий на сьогодні процес ведення обліку на ТОВ «Укрсвітлосервіс».

Науковою гіпотезою дослідження є припущення, що удосконалення обліку фінансових результатів підприємства дозволить підвищити ефективність інформаційного забезпечення управління підприємством.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає у наступному:

- проаналізовано концептуальні підходи до формування та відображення в обліку фінансових результатів з метою визначення релевантного показника прибутку;
- досліджено вплив різних видів обліку на методика формування фінансових результатів підприємства;
- розглянуто методичні підходи до визнання та класифікації доходів та витрат, що забезпечить більш високу ступінь достовірності й об'єктивності інформації про фінансові результати підприємства;

Апробація дослідження проведена шляхом опублікування наукової статті на тему « Формування та облік фінансових результатів за міжнародними стандартами» у збірнику статей студентів КНТЕУ.

Структура та обсяг магістерської роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, який нараховує 55 найменувань. Загальний обсяг роботи становить 79 сторінок друкованого тексту та містить 11 рисунків, 12 таблиць, 13 додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

1.1. Економічна сутність та класифікація фінансових результатів за міжнародними стандартами

Мета діяльності будь-якого підприємства – це отримання позитивного фінансового результату та пошук шляхів його збільшення. Результативність діяльності відображається у фінансово-економічних показниках, які найбільш точно характеризують фінансовий стан суб'єкта господарювання та дають уявлення про економічний потенціал його розвитку. В сучасних умовах економічного розвитку суб'єктів господарювання питання фінансових результатів в бухгалтерському обліку вважається одним із ключових при здійсненні господарської діяльності, так як фінансовий результат є основним підсумковим показником.

Фінансові результати характеризують майже всі аспекти діяльності підприємства: продуктивність праці, ступінь використання основних засобів, трудових, матеріальних і грошових ресурсів, собівартість реалізованої продукції, її якість, обсяг та ціни реалізації продукції, тощо [15].

Трактування фінансових результатів є важливою науковою проблемою. Ця категорія залишається в центрі уваги вчених не лише у сфері бухгалтерського обліку, а й філософії, економічної теорії, мікроекономіки, макроекономіки, фінансів, менеджменту, і містить багато суперечностей та протиріч, що обумовлює актуальність її дослідження.

Розуміння сутності фінансового результату діяльності підприємств та прийняття ефективних управлінських рішень щодо подальшого їх розвитку – головна передумова підвищення ефективності діяльності підприємств.

Вивчення нормативно-правової бази України, дає змогу зазначити, що в законодавстві не розглядається сутність саме поняття «фінансовий результат».

Зокрема, НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [41] обґрунтовано лише сутність дефініцій «прибуток» та «збиток», що призводить до труднощів у визначенні сутності, ролі та значення фінансового результату[15].

У ході дослідження проведено аналіз нормативно-правової, наукової та довідкової літератури в розрізі даного питання з метою виявлення особливостей сутності досліджуваного поняття та визначення його місця в системі бухгалтерського обліку. В результаті аналізу виявлено, що між фахівцями у галузях бухгалтерського обліку, фінансів, економіки та юридичних наук немає однозначності щодо визначення сутності поняття «фінансовий результат», але ми схилиємося до думки, що можна виділити певні ознаки, за якими згрупуються думки науковців щодо сутності фінансових результатів. Тракткування сутності прибутку різними авторами наведено в табл. 1.1.

Таблиця 1.1.

Спільні ознаки щодо сутності фінансового результату

Автор	Спільні ознаки
Бутинець Ф.Ф., Загородній А.Г. і Вознюк Г.Л., Ткаченко Н.М., Опарін В.М., Худолій Л.М.	Результат співставлення доходів та витрат підприємства
Лондар С.Л. і Тимошенко О.В., Загородній А.Г. і Вознюк Г.Л.	Приріст чи зменшення капіталу
Бутинець Ф.Ф., Загородній А.Г. і Вознюк Г.Л., Мочерний А.Д., Пушкар М.С., Ткаченко Н.М., Опарін В.М., Худолій Л.М., Чебанова М.С. і Василенко С.С.	Вираження у формі прибутку або збитку

Джерело: розроблено автором

Також варто зазначити, що думки багатьох науковців стосовно сутності поняття «фінансовий результат» є тотожними.

Таким чином, ми можемо зробити певні висновки про те, що фінансовий результат трактується, як співставлення доходів і витрат діяльності

підприємства, може бути прибутком або збитком, що, у свою чергу, приводить до зростання (прибуток) або зменшення (збиток) власного капіталу. І саме отриманий фінансовий результат характеризує якість діяльності підприємства. Як бачимо, спектр визначень досить широкий, що можна пояснити різними підходами науковців до розуміння даного поняття [55].

Оскільки в даній роботі ми розглядаємо сутність поняття фінансових результатів як об'єкта обліку, то для формулювання повнішого уявлення варто розглянути це поняття з економічної, облікової точки зору. Підходи вчених у сучасній економічній та обліковій літературі до визначення терміну «фінансовий результат» наведено в Додатку А.

Аналіз характеристик фінансового результату в економічній та обліковій літературі дозволяє сказати, що фінансовий результат – це категорія, що відображає результативність господарської діяльності у вигляді відповідного показника – прибутку або збитку. Проте, ми вважаємо не логічним і не коректним ототожнення прибутку і збитку з доходами та витратами підприємства для цілей облікового відображення даних об'єктів бухгалтерського обліку. З чого випливає недосконалість наведених визначень.

Можна зробити висновок, що недосконалість наведених визначень спричинена різними факторами, найвагоміші з них - існування різних підходів до розуміння досліджуваного поняття (економічний, фінансовий, обліковий тощо), і те, що кожен з дослідників розглядає фінансові результати чи то в певній галузі економіки, чи прив'язуючи їх до конкретного завдання або об'єкта бухгалтерського обліку[47].

Питання здійснення обліку та контролю за формуванням доходів та фінансових результатів та відображення в фінансовій звітності є досить актуальними і досліджуються як науковцями, так і практикаками. Вважаємо за доцільне подати інформацію в Додатку Б, де ми розглянули погляди вчених-економістів на дану проблему.

Наприклад, у трактуванні категорій «прибуток» і «збиток» Прохар Н.В. виділяє кількісну та якісну сторони. Гринавцева О.В. у своїх наукових

дослідженнях удосконалила поняття «фінансовий результат» відповідно до стандартів бухгалтерського обліку. Уточненню поняття фінансових результатів господарської діяльності як економічної категорії приділяє увагу Д.Є. Свідерський [55].

Також, як показали дослідження, науковці розглядають фінансовий результат підприємств окремих галузей. Червінська С.Л.[54] визначає суть економічної категорії «фінансовий результат аграрного підприємства», яким є різниця між майновим станом підприємства на кінець і початок звітного періоду, що найповніше характеризує сутність даної категорії [55].

У дослідженнях, присвячених обліковому відображенню фінансових результатів діяльності, Шипіна С.Б. пропонує уточнити характеристики фінансового результату. Зокрема, для узагальнення доходів та витрат науковець пропонує використовувати термін «фінансові результати» (обов'язкового в множині). При характеристиці прибутку або збитку необхідно використовувати лише термін «кінцевий фінансовий результат» (в однині), так як може виникати або прибуток, або збиток, або «нульовий фінансовий результат» [55].

Прибуток, або збиток, або «нульовий фінансовий результат». Вище було розглянуто трактування поняття «фінансові результати» з економічної та облікової точок зору. Як показали дослідження, О.О. Вороніна[10] звертає увагу на те, що серед найпоширеніших підходів до визначення поняття «фінансовий результат» є економічний, бухгалтерський та управлінський. Тож на нашу думку, дефініцію «фінансові результати» можна розглядати також зі сторони податкових розрахунків та управлінського обліку [10].

Податкове законодавство ототожнює поняття «фінансові результати» та «прибуток». Статтею 134 Податкового кодексу України передбачено, що прибуток визначається шляхом зменшення суми доходів звітного періоду на собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг та суму інших витрат звітного податкового періоду [38]

Щодо трактування досліджуваного поняття в управлінському обліку, то даному питанню присвячені праці Л.В. Нападовської, Фоміної О.В. та багатьох інших науковців.

В наукових дослідженнях автори розмежовують поняття «фінансовий» та «управлінський» результат. У фінансовій бухгалтерії результат в цілому по підприємству визначається без калькулювання собівартості продукції, шляхом порівняння затрат (в розрізі елементів) з випуском продукції в фінансовій бухгалтерії. В управлінській бухгалтерії фінансовий результат визначається по виробам, а потім по внутрішнім і зовнішнім сегментам. Тобто в управлінському обліку сутність фінансового результату зводиться до визначення результату діяльності за видами реалізованої продукції (центрами відповідальності, сегментами діяльності), а у фінансовому обліку – в цілому за основним видом діяльності [51]

Серед думок зарубіжних вчених у цілому можна виділити три основних трактування фінансового результату.

Фінансовий результат, як стверджував берлінський адвокат Г.В.Симон, - це приріст протягом звітного періоду капіталу (засобів, які вклали власники) підприємства (відповідно збиток визначається як його зменшення) [17].

Друге трактування фінансового результату дає Е. Шмаленбах - професор Кельнського університету. Фінансовий результат – це різниця між доходами і витратами підприємства. Він вбачав, що для визначення фінансового результату – прибутку, слід зосередитись на русі грошових витрат і доходів [17].

Третє трактування впливає з праць І.Фішера: фінансовий результат є збільшення протягом звітного періоду оцінки активу за рахунок зміни його дохідності [17].

Враховуючи розглянуті вище аспекти трактування сутності фінансових результатів, у бухгалтерському обліку фінансовий результат варто розуміти як результат господарської діяльності, що є різницею від порівняння доходів і витрат підприємства за вирахуванням сум податків, що визначається за

визначений період і в цілому або за видами діяльності та узагальнюється у вигляді прибутку (збитку).

Позитивним фінансовим результатом діяльності підприємства є прибуток, збільшення якого означає примноження фінансових ресурсів та зростання фінансових результатів. Негативне (від'ємне) значення категорії фінансового результату відображається у показнику збитку, який свідчить про низький рівень або відсутність результативності господарської діяльності, неефективне управління ресурсним, виробничим та економічним потенціалами підприємства, невміле використання наявного капіталу, низьку якість роботи менеджменту підприємства тощо.

Таким чином розмір прибутку чи збитку характеризується фінансовими результатами діяльності підприємства.

Сучасна підприємницька діяльність господарюючих суб'єктів спрямована на одержання прибутку. Саме можливість одержання прибутку та його наявність спонукає їх входити в певну сферу діяльності, а за відсутності прибутку або навіть загрози його відсутності - покинути певний сегмент ринку. З розвитком економічної теорії поняття прибутку змінювалось, а також змінювались підходи до методології його визначення.

Прибуток - важлива категорія, яка навколо себе акумулює цілу низку різних підходів щодо його визначення. Це, своєю чергою, породжує дискусійність у трактуванні сутності прибутку [30].

Згідно НП(С)БО 1, прибуток – це сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати. А збитки – перевищення суми витрат над сумою доходів, для отримання яких здійсненні ці витрати [41]

Відповідно до Податкового кодексу України, прибутком вважається сума валових доходів, скоригована відповідним чином для потреб оподаткування [38]. Тому прибуток як об'єкт оподаткування є умовною величиною, що визначає співвідношення між доходами і витратами за певний період та визначається заданими спеціального податкового обліку. У цьому розумінні прибуток - показник, який характеризує ефективність господарювання, спроможність

підприємства відраховувати кошти до бюджету, здійснювати подальшу господарську діяльність.[37]

Для цілей бухгалтерського обліку під прибутком розуміють чистий дохід, який залишається в підприємства після відшкодувань усіх витрат, пов'язаних з виробництвом, реалізацією продукції та іншими видами діяльності. Сучасні підходи до трактування сутності категорії «прибуток» стосуються в основному визначення його як частини доходу від реалізації продукції, форми прояву вартості додаткового продукту, який зі сфери виробництва переходить у сферу обміну, де і реалізується.

Дейнека О.В. визначає прибуток як частину додаткової вартості продукту, що реалізується підприємством, яка залишається після покриття витрат виробництва. За Й.М. Петровичем, прибуток є основним джерелом збагачення власників підприємства, розширення та модернізації виробництва. Відповідно до принципів організації бухгалтерського обліку, прибуток, у числі інших (емісійний дохід, внески засновників у статутний капітал, пайові внески), відносять до джерел власних економічних ресурсів підприємства. Джерелом інформації про одержаний прибуток як результат діяльності підприємства, визначає вчений, є перша частина («Фінансові результати») форми №2 фінансової звітності підприємства «Звіт про фінансові результати» («Звіт про сукупний дохід») за окремий звітний період [15].

Дейнека О.В. і Остапенко О.А. погоджуються з І.М. Бойчик визначає прибуток як частину чистого доходу, що залишається підприємству після відшкодування усіх витрат, пов'язаних із виробництвом, реалізацією продукції та іншими видами діяльності[15].

Далі автори зазначають, що з погляду Г.Г. Кірейцева, прибуток визначається як найважливіша фінансова категорія, що відображає позитивний фінансовий результат господарської діяльності підприємства, характеризує ефективність виробництва і в кінцевому підсумку свідчить про обсяг і якість виробленої продукції, стан продуктивності праці, рівень собівартості[15].

Прибуток є не лише джерелом забезпечення внутрішньогосподарських потреб підприємства, але й джерелом формування бюджетних ресурсів держави. Як кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства, він становить різницю між загальною сумою доходів та витратами на виробництво і реалізацію продукції [15].

О.О. Непочатенко вважає, що прибуток - це грошовий вираз вартості реалізованого чистого доходу, основну форму грошових накопичень господарюючих суб'єктів. Він характеризує дохідність підприємства від проведення відповідних заходів, окупленість вкладених витрат і використаного майна в результаті проведення заходів [30].

Вагомий внесок в дослідження сутності дефініції «прибуток» внесла О.Д. Данілов та Т.В. Паєнко, дослідивши та згрупувавши сучасні теорії прибутку які розглядають його як складову власного капіталу [44].

Прибуток підприємства характеризується не тільки своєю багатоаспектною роллю, але і різноманіттям видів, у яких він виступає. Під загальним поняттям «прибуток» розуміють всілякі його різновиди.

Враховуючи різноманітні підходи до визначення прибутку, можна виділити такі його основні риси (рис. 1.1.):

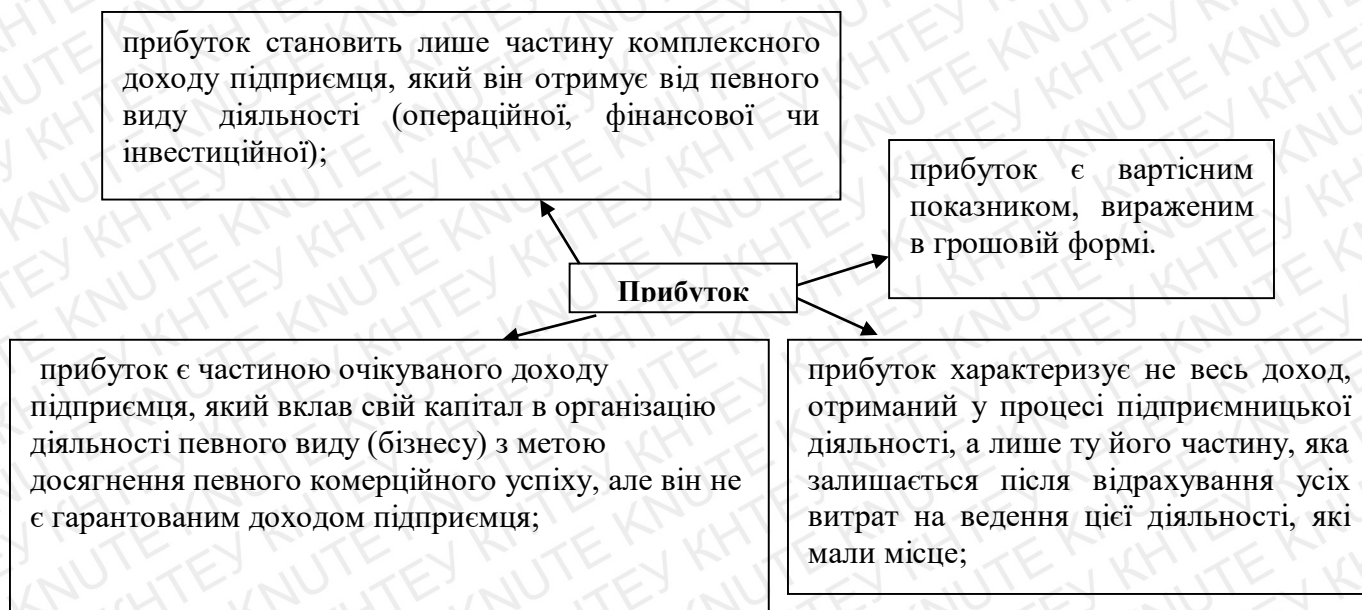

Рис.1.1. Джерело : розроблено автором

Прибуток на підприємстві виконує оціночну (оцінює ефект господарської діяльності), розподільчу (використовується як інструмент розподілу чистого доходу), та стимулюючу (є інструментом формування різних фондів стимулювання, як власників і робітників, та і самої господарської діяльності) функції.

Отже, прибуток підприємства в умовах ринкової економіки є головною метою підприємницької діяльності та відіграє значиму роль так, як є критерієм ефективності конкретної виробничої діяльності, основним захисним механізмом від загрози банкрутства підприємства, базою економічного розвитку держави. Прибуток виступає головним джерелом задоволення соціальних потреб суспільства та зростання ринкової вартості підприємства, а також основним внутрішнім джерелом формування фінансових ресурсів для забезпечення розвитку підприємства[30].

1.2. Концептуальні засади обліку фінансових результатів за міжнародними стандартами

Міжнародні стандарти фінансової звітності - це чітка, логічна і побудована на простих базових принципах система обліку, метою якої є представлення в фінансової звітності правдивої інформації про діяльність підприємства [24].

Система МСФЗ побудована на досвіді ведення бухгалтерського обліку представників багатьох країн. В основі стандартів МСФЗ лежить документ - Концептуальні засади фінансової звітності, основа, на якій тримається різноманіття стандартів. До складу МСФЗ Концептуальні стандарти фінансової звітності не входять, однак на основі цього документа розробляються нові стандарти і вдосконалюються існуючі. Концептуальні засади фінансової звітності постійно удосконалюються відповідно із сучасною економічною дійсністю.

Побудова звітності по МСФЗ заснована на балансовому підході, тобто головним джерелом інформації та звіту є баланс (звіт про фінансовий стан).

Формально балансовий підхід закріплений в Концептуальних засадах через:

- визначення активів і зобов'язань;
- умови їх визнання в звіті про фінансовий стан;
- концепцію підтримки капіталу, по якій прибуток вважається отриманим тільки в тому випадку, якщо чисті активи підприємства на кінець звітного періоду перевищують його чисті активи на початок звітного періоду [24].

Концептуальні засади є одним з документів міжнародних стандартів, яким встановлюються принципи, що лежать в основі підготовки бухгалтерської (фінансової) звітності загального призначення. З одного боку, Концептуальні засади забезпечують однаковість у вирішенні аналогічних питань і застосуванні алгоритмів стандартів з метою найбільш повної відповідності інтересам користувачів звітності, перш за все інвесторів, з іншого - є документом прямої дії, оскільки повинні застосовуватися при розробці облікової політики організації, особливо в ситуаціях, коли прямо застосовних положень стандартів немає або є певний діапазон вибору.

Для коректного практичного застосування МСФЗ необхідно враховувати, що в ряді документів міжнародних стандартів містяться прямі посилання на Концептуальні засади, які веліли керуватися цим документом безпосередньо при вирішенні певних питань. Такі посилання є, наприклад, в:

- МСБО (IAS) 1 "Подання фінансової звітності»;
- МСБО (IAS) 8 «Облікова політика, зміни в облікових оцінках та помилки»;
- Роз'ясненні КТМФЗ [42] (IFRIC) 22 «Операції в іноземній валюті та попередня оплата»;
- Роз'ясненні ПКР [43] (SIC) 32 «Нематеріальні активи - витрати на веб-сайт».

Знання, розуміння і вміння застосовувати на практиці Концептуальні засади необхідно для коректного обліку по МСФЗ. Це пов'язано з тим, що звітність, складена за МСФЗ, в значній мірі ґрунтується на оцінках, судженнях і моделях, а не на абсолютно точній відображенні економічних явищ.

Концептуальні засади встановлюють принципи, що лежать в основі таких оцінок, суджень і моделей. При цьому необхідно враховувати, що жодне з положень Концептуальних засад не має переважної сили над будь-яким стандартом (п. SP1.2).

Рисунок 1.2 показує структуру концептуальних основ звітності, складеної за МСФЗ [24].

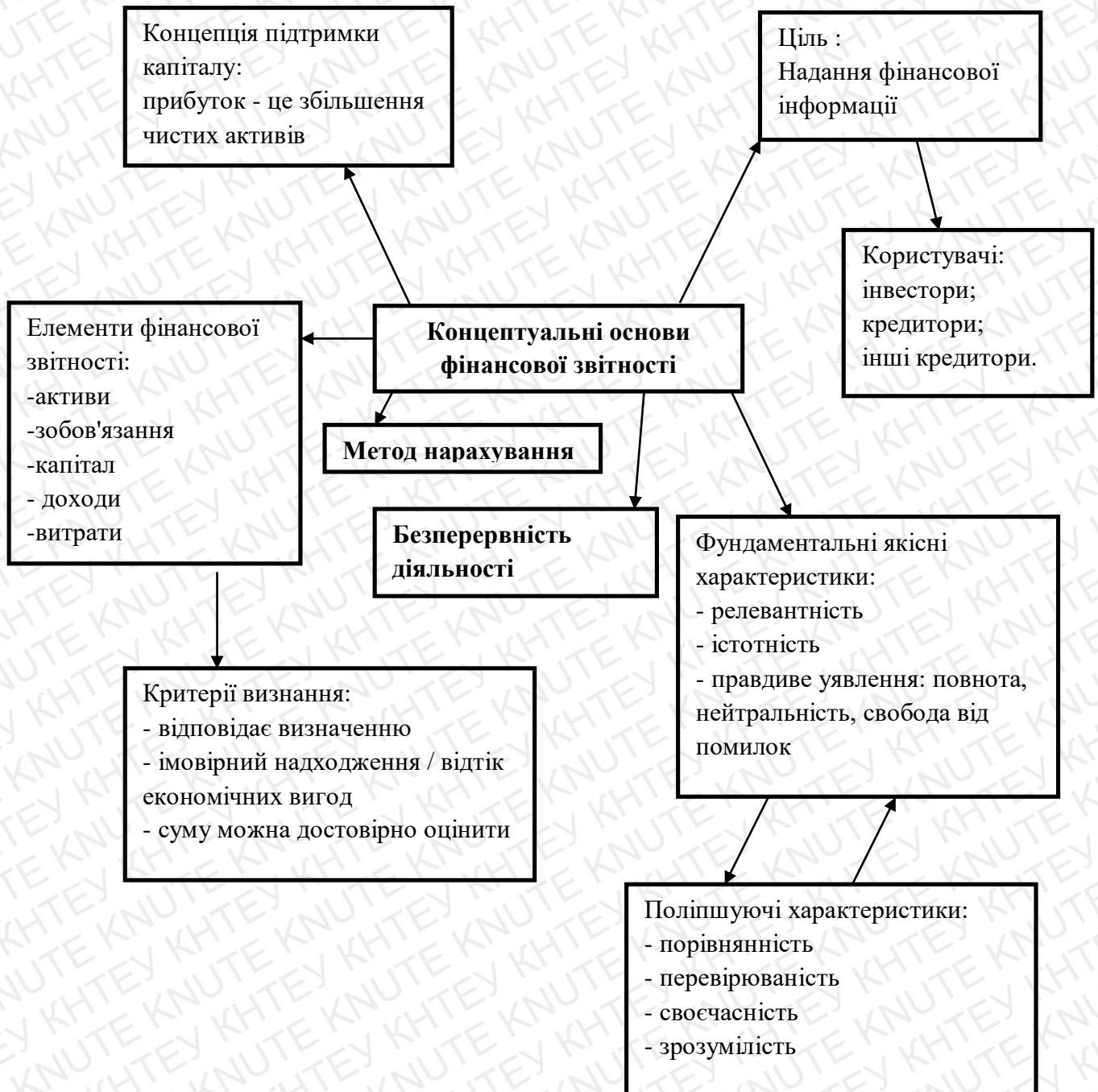

Рис.1.2. Концептуальні засади фінансової звітності [24].

Мета підготовки звітності по МСФЗ - надання фінансової інформації, яка буде корисна користувачеві фінансової звітності: інвесторам, кредиторам і іншим кредиторам. Дане визначення цілей звітності також визначає користувачів, для яких вона призначена. Це коло користувачів обмежене, в ньому визначені користувачі, які можуть надавати підприємству ресурси. Виходить, що мета звітності подання інформації про підприємство для допомоги в прийнятті рішень щодо виділенню підприємству ресурсів.

Що стосується інформації бухгалтерського обліку, що відображається в звітності за МСФЗ, вона повинна бути:

- «зрозуміла»: користувач повинен мати можливість сформулювати свою думку про діяльність компанії, просто читаючи бухгалтерську інформацію,
- «релевантна»: інформація повинна дозволити користувачеві прийняти економічні рішення, щодо майбутнього компанії,
- «істотна»: бухгалтерська інформація повинна бути розкрита, тільки якщо вона приносить корисні елементи для прийняття рішення. Граничне значення (рівень значущості) залежить від професійного судження [52].
- «надійна»: використовуватися без ризику помилки. Надійність базується на трьох основних принципах:
 - нейтральність,
 - повнота,
 - дотримання істинності.

Дотримання концептуальних основ фінансової звітності допомагає укладачам звітності в застосуванні МСФЗ і в рішенні деяких питань, що виникають при читанні стандартів МСФЗ та користувачам звітності в розумінні інформації, складеної за МСФЗ. Елементами фінансової звітності по МСФЗ визнаються капітал, активи, зобов'язання, доходи, витрати. Схематично зображено на рис. 1.3.

Рис.1.3. Елементи фінансової звітності

Джерело : розроблено автором

Основні слова в визначенні активів - контроль над ресурсами. Контроль означає володіння ресурсами підприємством і недопущення до них інших осіб. Виходячи з цього, тільки підприємство може отримувати вигоду від ресурсів. Можна відзначити і те, що за основним критерієм визнання активів за МСФЗ, актив визнається, якщо підприємство отримує економічні вигоди з імовірністю більше 50 відсотків.

Що стосується зобов'язань, то, за визначенням МСФЗ, обов'язок повинен існувати на звітну дату. Критерії визнання зобов'язання в звітності аналогічні критеріям визнання активу (з урахуванням, звичайно, вибуття економічних вигод).

Організації по всьому світу складають і подають фінансову звітність зовнішнім користувачам. При цьому можуть бути використані різні моделі бухгалтерського обліку та концепції капіталу, як наслідок, можливі відмінності, зумовлені цілою низкою обставин соціального, економічного і юридичного характеру, а також тим, що при встановленні національних вимог в різних країнах до уваги беруться потреби різних користувачів фінансової звітності. Цей широкий спектр різних обставин привів до використання різноманітних визначень елементів і критеріїв визнання статей фінансової звітності, а також переваги різних баз оцінки та складу фінансової звітності.

Одну з основних завдань своєї діяльності Правління КМСФЗ (Рада з міжнародних стандартів фінансової звітності) визначає як скорочення масштабів даних розбіжностей шляхом гармонізації нормативних актів, стандартів бухгалтерського обліку і процедур, що стосуються підготовки фінансової звітності, з метою представлення інформації, корисної при прийнятті економічних рішень.

Таким чином, можна відзначити, що Концептуальні засади фінансової звітності є одним з найважливіших документів в системі МСФЗ. Метою створення Концептуальних основ і розвитку системи МСФЗ є встановлення прозорості обліку на підприємствах, зміцнення довіри з боку інвесторів на фондових ринках. стандарти МСФЗ розглядаються виходячи з балансового підходу. І ґрунтуються на Концептуальних засадах, відображаючи в них ідеї і принципи, закладені в цьому документі.

Висновки до розділу 1

За даними результатів дослідження теоретичних основ та концептуальних засад обліку фінансових результатів за міжнародними стандартами можна зробити наступні висновки:

1. Становлення ринкових відносин супроводжується підвищенням ролі прибутку як матеріальної основи руху економічних інтересів підприємства і держави.
2. Прибуток є основним джерелом збільшення власного капіталу, рушійною силою і джерелом поновлення виробничих фондів, а також джерелом формування доходів бюджетів різних рівнів. Звідси можна вважати прибуток найважливішим фактором економічного і соціального розвитку підприємства.
3. Сучасна підприємницька діяльність господарюючих суб'єктів спрямована на одержання прибутку. Саме можливість одержання прибутку та його наявність спонукає їх входити в певну сферу діяльності, а за відсутності прибутку або навіть загрози його відсутності - покидати певний сегмент ринку.
4. Міжнародні стандарти не тільки узагальнюють накопичений досвід різних країн, але й активно впливають на розвиток національних систем

бухгалтерського обліку й звітності. Аналіз змісту національних П(С)БО свідчить про необхідність їх постійного розвитку та удосконалення відповідно до змін, що відбуваються в економіці країни.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «Укрсвітлосервіс» ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

2.1. Фінансовий облік фінансових результатів ТОВ «Укрсвітлосервіс»

Товариство з обмеженою відповідальністю «Укрсвітлосервіс» (39827815), знаходиться за фактичною адресою 03680 м.Київ, Святошинський район ВУЛИЦЯ СВЯТОШИНСЬКА корп. 26,3 ПОВЕРХ буд. 34 оф. 15.

Керівник : Швед Роман Святославович.

70.10 Діяльність головних управлінь (хед-офісів)

Цей клас включає спостереження та управління різними підрозділами компанії або підприємства; здійснення стратегічного та організаційного планування та прийняття рішень щодо ролі компанії або підприємства; встановлення оперативного контролю та управління щоденними операціями відповідних підрозділів.

Цей клас включає діяльність:

- головних офісів
- централізованих адміністративних офісів
- корпоративних офісів
- районних та регіональних офісів
- допоміжних офісів з управління

Статутний капітал: 2 000 грн.

Організаційно-правова форма: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

Дата реєстрації: 09 червня 2015 р.

Організаційна структура підприємства наведена в Додатку В.

Узагальнення інформації про фінансові результати підприємства від звичайної діяльності ведеться на рахунку 79 «Фінансові результати» (рис.2.1).

Рис. 2.1 Модель формування фінансових результатів та іншої операційної діяльності на ТОВ «Укрсвітлосервіс»

Джерело: сформовано за даними підприємства

Рахунок 79 «Фінансові результати» є результативним та має ознаки пасивного рахунку [7].

За кредитом рахунку 79 «Фінансові результати» відображаються суми в порядку закриття рахунків обліку доходів, за дебетом - суми в порядку закриття рахунків обліку витрат, також належна сума нарахованого податку на прибуток. Сальдо рахунку при його закритті списується на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» [21].

Бухгалтерський облік фінансових результатів ведеться щодо результатів від кожного виду діяльності, для яких відкривається відповідний субрахунок [7].

Рахунок 79 «Фінансові результати» має такі субрахунки:

- 791 «Результат операційної діяльності»;
- 792 «Результат фінансових операцій»;

791 «Результат іншої діяльності» [21].

Аналітичний облік фінансових результатів ведеться за їх характером, видам продукції, товарів, робіт послуг та іншими напрямками, визначеними підприємством самостійно [7].

Первинними документами при відображенні накопичення фінансових результатів різних видів діяльності та віднесення до складу нерозподіленого прибутку (збитку) є довідки та розрахунки бухгалтерії. Первинні документи повинні бути складені в момент здійснення операції, а якщо це неможливо, то безпосередньо по закінченню операції [13].

При складанні річних звітів порівнюються обороти по дебету та кредиту рахунку 79 «Фінансові результати». Якщо кредитовий оборот на цьому рахунку більший за дебетовий оборот, то підприємство на суму різниці має нерозподілений прибуток поточного року. І навпаки, якщо дебетовий оборот рахунка 79 «Фінансовий результат» більший за кредитовий оборот, то підприємство має збитки.

Найчастіше узагальнення даних по обліку фінансових результатів здійснюється при журнальній формі обліку у Журналі № 6, де відображаються доходи підприємства. Інформація про витрати підприємства наведена в Журналі № 5, якщо підприємство використовує для обліку витрат рахунки класу 9, та в Журналі №5А, за умови застосування рахунків класу 8 і 9. Дані за рахунком 79 «Фінансові результати» також відображаються у Звіті про фінансові результати (форма №2).

В Журналі № 6 відображається синтетичний облік по кредиту рахунка 79 «Фінансові результати», а також аналітичні дані за іншими доходами. Підставою для заповнення даного журналу є довідки бухгалтерії, виписки банку з поточного і інших рахунків [13].

Підприємства, які для узагальнення інформації про витрати застосовують тільки рахунки класу 8 «Витрати за елементами», субрахунки рахунку 79 «Фінансові результати» дебетують у кореспонденції з кредитом рахунків 23 «Виробництво», 26 «Готова продукція», 27 «Продукція сільськогосподарського

призначення» і з кредитом рахунків класу 8 «Витрат за елементами» у порядку закриття цих рахунків [21].

Розмір прибутку (збитку) операційної діяльності підприємства визначається на результатному субрахунку 791 «Результати операційної діяльності». За кредитом субрахунку відображається в порядку закриття рахунків сума доходів від реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг та від іншої операційної діяльності (рахунки 70 «Доходи від реалізації», 71 «Інший операційний дохід»), за дебетом – сума в порядку закриття рахунків обліку витрат (90 «Собівартість реалізації», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності») [21].

Аналітичний облік фінансових результатів діяльності ведеться за видами результатів та іншими напрямкам, визначеними підприємством та зазначеними в наказі про облікову політику [7].

Фінансовий результат від операційної діяльності включає в себе результати від основної діяльності, а також прибуток (збиток) від іншої операційної діяльності.

Схему проведення, на підставі яких визначається фінансовий результат діяльності підприємства представлена у Додатку Г.

Методика визначення та обліку фінансових результатів від операційної діяльності є наступною:

1. визначення та облік чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
2. визначення та облік валового прибутку (збитку);
3. визначення та облік фінансових результатів від операційної діяльності [7].

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у Звіті про фінансові результати відображається у рядку з аналогічною назвою (код рядка – 2000) – [додатку К]. Порядок визначення чистого доходу від реалізації в бухгалтерському обліку має таке відображення:

- сума загального доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг без врахування наданих знижок, повернення проданих товарів та податків з продажу, який відповідає критеріям визнання доходу відображається записом, зображеним у Додатку Д.
- зменшення валового доходу – послідовне списання податків та платежів відображається записом, зображеним у таблиці 2.1 (проведення №3);
- віднесення чистого доходу на фінансовий результат операційної діяльності (проведення №4).

Схематично порядок визначення фінансових результатів від операційної діяльності на ТОВ «Укрсвітлосервіс» має такий вигляд (рис.2.2).

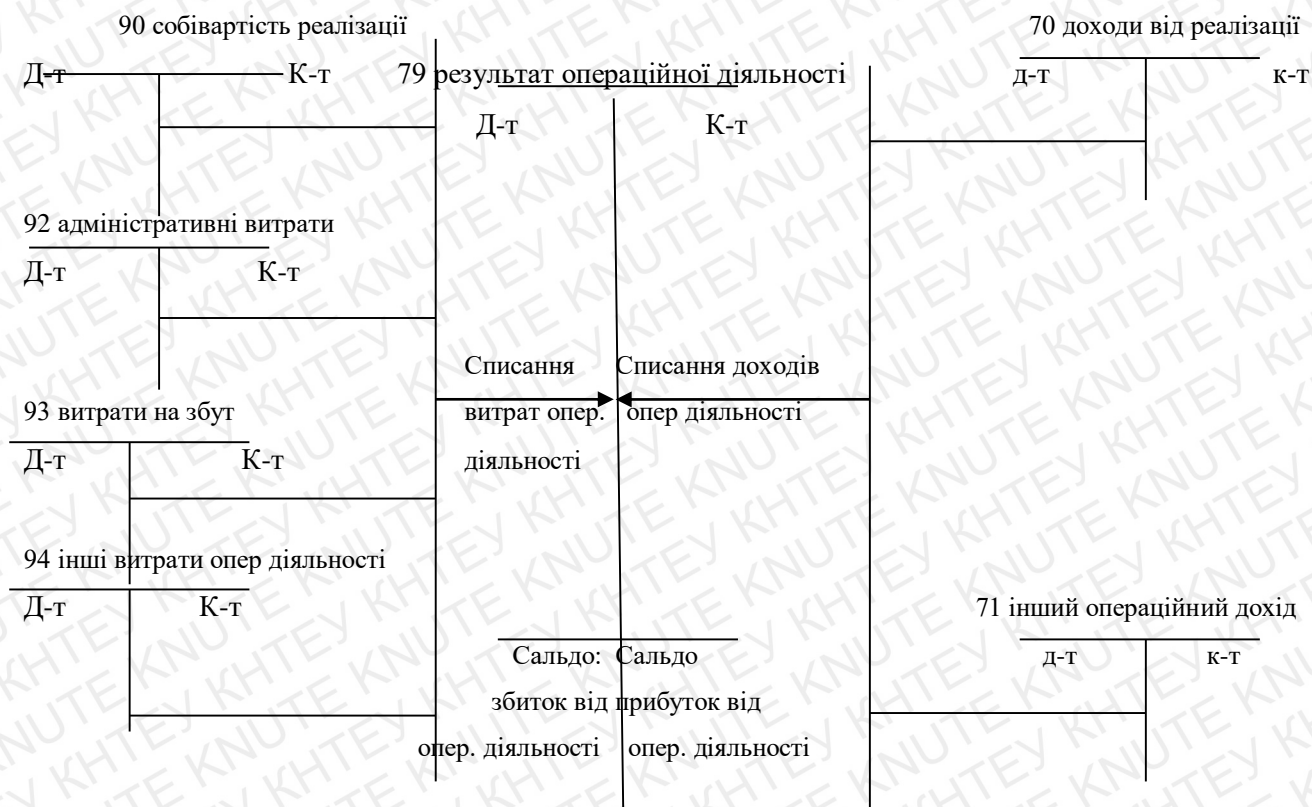

Рис. 2.2. Визначення фінансового результату від операційної діяльності на ТОВ «Укрсвітлосервіс»

Джерело: авторська розробка.

Для обліку доходів від фінансових інвестицій в інші підприємства планом рахунків призначено рахунки: рахунок 72 «Дохід від участі в капіталі», рахунок 73 «Інші фінансові доходи».

Рахунок 72 «Дохід від участі в капіталі» використовується для відображення прибутку, одержаного від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства, облік яких здійснюється за методом участі в капіталі. Метод участі в капіталі передбачає збільшення або зменшення балансової вартості фінансових інвестицій на суму відповідно збільшення або зменшення частки інвестора у власному капіталі об'єкта інвестування. Схематично порядок визначення фінансових результатів від фінансової діяльності на ТОВ «Укрсвітлосервіс» має такий вигляд:

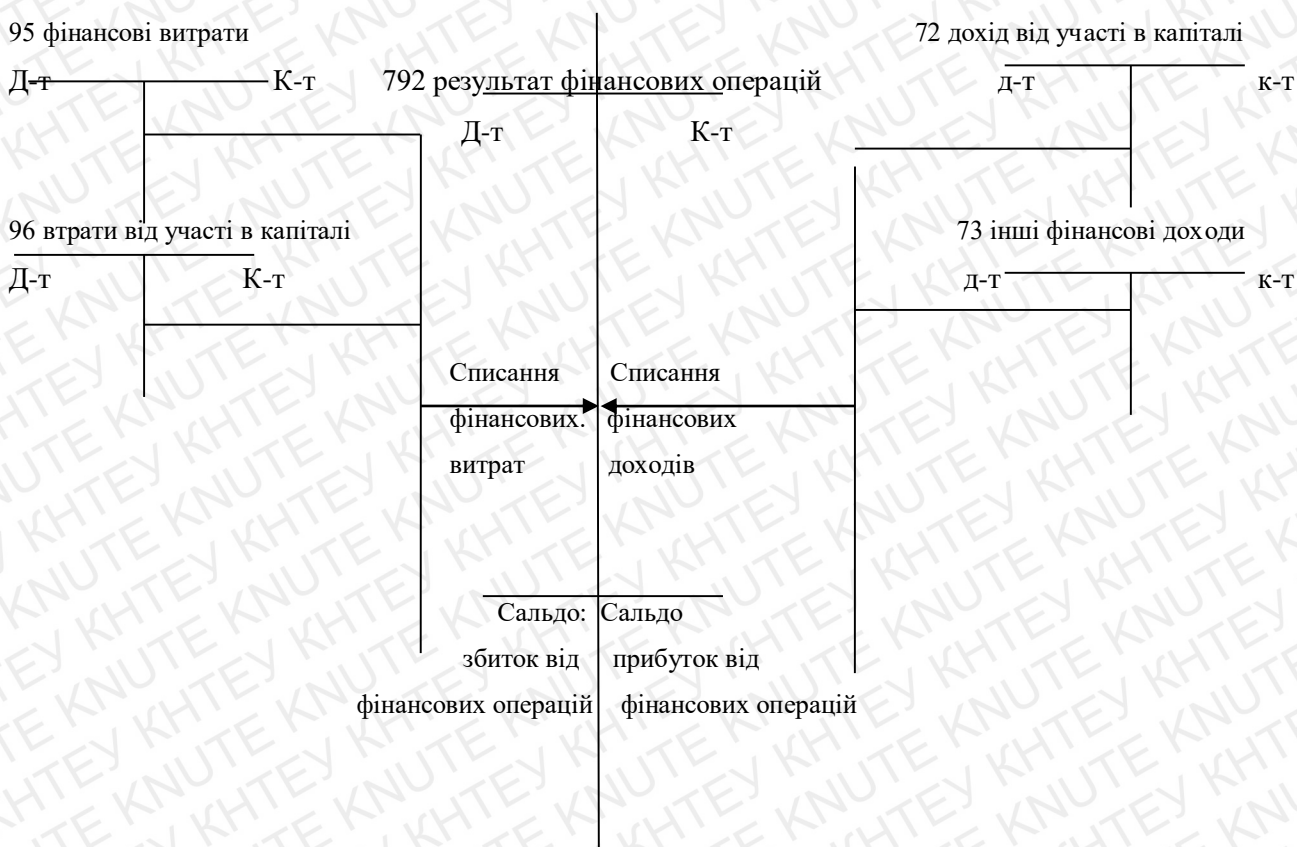

Рис. 2.3 Визначення результату фінансових операцій на ТОВ «Укрсвітлосервіс»

Джерело: складено за даними підприємства

У цьому випадку рахунок 72 «Дохід від участі в капіталі» буде кореспондувати безпосередньо з дебетом субрахунка 141 «Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі». Записи щодо відображення в обліку інвестицій, облік яких ведеться за методом участі в капіталі.

Рахунок 73 «Інші фінансові доходи» використовується для відображення дивідендів, процентів та інших доходів, одержаних від фінансових інвестицій (крім доходів, які обліковуються за методом участі в капіталі).

Облік операцій, пов'язаних із отриманням інших фінансових доходів, і здійснення інших фінансових витрат наведено в Додатку Ж.

Наприкінці звітного періоду сальдо рахунків 72 «Дохід від участі в капіталі», 73 «Інші фінансові доходи», 95 «Фінансові витрати», 96 «Втрати від участі в капіталі» списуються на субрахунок 792 «Результат фінансових операцій», що дає змогу визначити результат від фінансової діяльності підприємства [25].

Податок на прибуток підприємств — прямий податок, що стягується з прибутку організації (підприємства).

Для обліку податку на прибуток від діяльності підприємства планом рахунків передбачено рахунок 98 «Податок на прибуток»

На рахунку 98 ведеться облік належної заданими бухгалтерського обліку суми податку на прибуток від діяльності (операційної, фінансової, інвестиційної).

За дебетом рахунка 98 «Податок на прибуток» відображається нарахована сума податку на прибуток, за кредитом – включення до фінансових результатів на рахунок 79 «Фінансові результати».

Платниками податку на прибуток є тільки юридичні особи – резиденти і нерезиденти. Сплату податку на прибуток для них ще називають загальною системою оподаткування.

Об'єктом оподаткування у ПКУ за базовою (основною) ставкою 18% є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення/зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку/збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних П(С)БО або МСФЗ, на різниці, які виникають.

Ставки податку на прибуток, об'єкти оподаткування і порядок визначення оподатковуваного прибутку, порядок обчислення і сплати податку, обов'язки і відповідальність платників регламентуються ПКУ і НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

2.2. Розкриття інформації про фінансові результати у звітності ТОВ «Укрсвітлосервіс»

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ; англ. IFRS – International Financial Reporting Standards) – стандарти, що затверджуються Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку [26].

МСФЗ, на відміну від деяких національних правил складання звітності, засновані на принципах, а не на правилах, тобто головною є економічна суть процесу. Принципи, закладені в порядок формування звітності згідно з МСФЗ, роблять її здатною відобразити реальний фінансовий стан підприємства, установи, організації [26].

Формування фінансових результатів у звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) підпорядковане видам діяльності підприємства. Діяльність підприємства поділяється на звичайну, яка включає операційну (основну та іншу), фінансову та інвестиційну. Крім цього, до звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) включаються результати від припиненої діяльності, тобто відображаються відповідно прибуток або збиток від припиненої діяльності після оподаткування та/або прибуток або збиток від переоцінки необоротних активів та груп вибуття, що утворюють припинену діяльність і оцінюються за чистою вартістю реалізації.[26]

Наразі усі проблеми стосуються розкриття інформації про фінансові результати у фінансовій звітності вітчизняних підприємств. Загалом державне регулювання цього процесу здійснюється різними нормативно-правовими актами різного підпорядкування, основними з яких є Господарський та Податковий кодекси України, Закон України «Про бухгалтерський облік та

фінансову звітність в Україні», Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, План рахунків бухгалтерського обліку та Інструкція про його застосування, Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, Порядок подання фінансової звітності.

Характеристику основних нормативних документів, якими регламентується порядок розкриття інформації про фінансові результати у фінансовій звітності підприємства, наведено у Додатку Е.

Бухгалтерський облік фінансових результатів ведеться щодо результатів від кожного виду діяльності, для яких відкривається відповідний субрахунок [Додаток Ж]

Аналітичний облік фінансових результатів ведеться за їх характером, видами продукції, товарів, робіт, послуг та іншими напрямками, визначеними підприємством самостійно[27].

Первинними документами при відображенні накопичення фінансових результатів різних видів діяльності та віднесення до складу нерозподіленого прибутку (збитку) є довідки та розрахунки бухгалтерії.

При складанні квартальних звітів порівнюються обороти по дебету та кредиту рахунку 79 "Фінансові результати", і якщо кредитовий оборот по рахунку 79 "Фінансові результати" буде більше дебетового обороту цього ж рахунку, то підприємство на суму різниці має нерозподілений прибуток поточного року. Якщо дебетовий оборот по рахунку 79 "Фінансові результати" більше кредитового обороту даного рахунку, тобто підприємство здійснило більше витрат, ніж отримало доходу[21].

Дані по рахунку 79 відображаються в журналі № 6 «Облік доходів і результатів діяльності» розділ II "Аналітичні дані про доходи" та у відомості обліку фінансових результатів (форма №12-рм) . Відомість призначена для аналітичного обліку фінансових результатів. Для цього підприємство визначає позиції (підрозділи, види діяльності, за якими потрібна розгорнена інформація

про прибутки і збитки). Бажано, щоб така деталізація збігалася з аналітикою відомостей обліку доходів і витрат. За підсумками аналітичних рахунків рахунка 79 виводяться синтетичні показники. Якщо у підсумковому рядку відомості зазначити номери рядків Звіту про фінансові результати (ф. №2-рм), це дозволить використати її при складанні фінансової звітності без додаткових вибірок даних (і в частині доходів, і в частині затрат).

Підприємства, які для узагальнення інформації про витрати застосовують тільки рахунки класу 8 "Витрати за елементами", субрахунки рахунку 79 "Фінансові результати" дебетують у кореспонденції з кредитом рахунків класу 8 "Витрати за елементами»[21].

Фінансовий результат знаходить своє відображення у наступних звітах [Додаток 3].

Як видно з Додатку 3 інформація про фінансові результати розкривається як у фінансовій, податковій звітності а також в управлінській та статистичній звітності.

Підприємство ТОВ «Укрсвітлосервіс» результати своєї діяльності за звітній період відображає у фінансовому звіті «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) Форма № 2 (Додатки К,Л,М).

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) – звіт про доходи, витрати, фінансові результати та сукупний дохід за звітний період.

Подається підприємством не пізніше 25 числа місяця, що настає за звітним кварталом, а річна – не пізніше 28 лютого наступного за звітним роком.

Метою складання звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) є надання користувачам повної, правдивої і неупередженої інформації про доходи, витрати, прибутки і збитки та сукупний дохід підприємства за звітний період для прийняття управлінських рішень [49]

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) складається з таких частин:

- титульна частина – наводиться інформація про підприємство та період за який складається звіт;

- предметна частина – складається з чотирьох взаємопов'язаних розділів;
- заключна частина – наводяться підписи і ПІБ осіб, які відповідають за наведену інформацію.

У звіті про фінансові результати розкривається інформація про доходи, витрати, прибутки і збитки, інший сукупний дохід та сукупний дохід підприємства за звітний період. Звіт про фінансові результати складається на підставі оборотів за рахунками класів 7,9 і складається з чотирьох розділів:

Розділ I. «Фінансові результати» (рядки 2000-2355) містить інформацію про доходи та витрати і фінансовий результат підприємства: від операційної, основної, іншої операційної, фінансової, інвестиційної, визначається чистий прибуток або збиток звітного періоду.

Розділ II. «Сукупний дохід» (рядки 2400-2465). У розділі II звіту про фінансові результати наводиться інформація про інший сукупний дохід та розраховується сукупний дохід підприємства, отриманий у звітному періоді.(наводиться інформація про інший сукупний дохід та розраховується сукупний дохід підприємства, отриманий у звітному періоді.)

Розділ III. «Елементи операційних витрат» (рядки 2500-2550) присвячений розшифруванню операційних витрат (витрат операційної діяльності) за економічними елементами [48]

- матеріальні витрати,
- витрати на оплату праці,
- відрахування на соціальні заходи,
- амортизація,
- інші операційні витрати.

Для заповнення цього розділу призначені рахунки класу 8 «Витрати за елементами» (за винятком рахунку 85 «Інші витрати», на якому ведеться облік витрат інвестиційної і фінансової діяльності).

Дане підприємство, не використовує рахунки класу 8, для визначення розміру операційних витрат і заповнення II розділу доводиться здійснювати додаткові вибірки.

Таким чином, операційні витрати підприємства відображаються як у першому, так і у третьому розділах звіту про фінансові результати.

Розділ IV. «Розрахунок показників прибутковості акцій» (рядки 2600- 2650) (стосується лише акціонерних товариств, прості акції яких відкрито продаються та купуються на фондових біржах, включаючи товариства, які перебувають у процесі випуску таких акцій) [53]

У процесі діяльності підприємства формуються доходи, витрати і фінансові результати. Під доходами розуміють збільшення економічних вигід у вигляді надходжень активів або зменшення зобов'язань, що приводить до зростання величини власного капіталу.

Витрати підприємства - це зменшення економічних вигід у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу.

Проаналізувавши Баланс попередніх років, ми склали аналіз структури і динаміки активу балансу ТОВ «Укрсвітлосервіс» [Додаток Н], аналіз структури і динаміки пасиву балансу ТОВ «Укрсвітлосервіс» [Додаток Н], та порівняли показники ліквідності підприємства за 2017-2019 рр. [Додаток Н]

Ці розрахунки були зроблені для того щоб надати оцінку фінансового стану діяльності досліджуваного підприємства, необхідно оцінити зміну основних економічних показників діяльності підприємства за останні роки.

Показники структурної динаміки відображають частку кожного виду майна в загальній зміні сукупних активів. Це дає змогу зробити висновки про те, в які активи вкладені довгостроково залучені фінансові ресурси, а які активи, навпаки, зменшились у результаті відтоку фінансових ресурс.

Показники бухгалтерського балансу підприємства досліджуються шляхом вертикального аналізу.

При проведенні вертикального аналізу балансу необхідно звернути увагу на наступне:

- аналізуємо майно підприємства, досліджуючи абсолютні показники, порівнюючи вартість майна на початок та кінець звітного періоду, з даними минулих періодів
- особлива увага приділяється статтям балансу, що свідчать про можливі недоліки та незадовільну роботу підприємства, тобто “негативним” статтям балансу;
- при здійсненні аналізу проводимо об’єктивну оцінку вартості майна в цілому, а також тієї частки, що реально знаходиться у власності та розпорядженні підприємства;
- оцінюємо стан необоротних активів підприємства та рівень його забезпеченості оборотними засобами.

Для Укрсвітлосервіс інші організації надають послуги, які оформляються договором для виконання робіт, після укладання договору підприємство отримує рахунок для оплати даної послуги, після надання послуги оформляється акт виконаних робіт, який підписують та скріплюють печаткою обидві організації. При придбанні матеріалів від поставщика оформляється договір купівлі-продажу, та виписується рахунок для оплати матеріалів, після оплати отримуються матеріали на основі виписаної довіреності на ім’я отримувача та виписується накладна, в якій отримувач ставить підпис про отримання матеріалів [20].

Доходи, які отримані за місяць закриваються кредитом рахунка 683 «Внутрішньогосподарські розрахунки», витрати закриваються на дебет 683 рахунка та по авізо передаються в ТОВ «Укрсвітлосервіс». Облік доходів, витрат і визначення фінансових результатів проводиться в ТОВ «Укрсвітлосервіс» на підставі зведеної звітності усіх структурних підрозділів. Загальний принцип визначення фінансового результату діяльності підприємства: необхідно порівняти доходи звітного періоду і витрати, понесені для одержання цих доходів. ТОВ «Укрсвітлосервіс» після зданих звітів структурними підрозділами відображає зібрані дані доходів і витрат на рахунку 79 «Фінансові результати», а потім якщо сума доходів перевищує затрати, то рахунок 79 закривається на

рахунок 441 «Нерозподілений прибуток», в разі коли витрати перевищують доходи рахунок 79 закривають на рахунок 442 «Непокриті збитки».

Крім фінансової звітності підприємство щорічно подає Податкову декларацію з податку на прибуток у якій, зазначається сума податку на прибуток за звітний період.

Передбачену в МСФЗ практику обліку та відображення у фінансовій звітності податку на прибуток критикують і користувачі, і укладачі звітності. Перші, як правило, наголошують, що інформація про відстрочені податки не є релевантною для оцінки перспектив діяльності підприємства та прийняття інвестиційних рішень, бо її важко пов'язати з майбутніми грошовими потоками. Інші, в свою чергу, вказують на складність застосування МСБО 12 «Податки на прибуток» (далі — Стандарт або МСБО 12).

МСБО 12 покликаний дати керівництво щодо того, як повинні обліковуватися поточні та майбутні податкові наслідки (тобто поточні та відстрочені податки):

- майбутнього відшкодування (погашення) балансової вартості активів (зобов'язань), які визнаються у звіті про фінансовий стан підприємства;
- операцій та інших подій поточного періоду, які визнаються у фінансовій звітності.

Поточний податок є сумою податку на прибуток, що підлягає сплаті (відшкодуванню) щодо оподаткованого прибутку (податкового збитку) за період. По суті, це — сума податку, зазначена підприємством у декларації з податку на прибуток, який розрахований відповідно до чинного податкового законодавства.

Облік поточного податку не є складним. Сума податку до сплати визнається у фінансовій звітності як зобов'язання. Якщо величина фактично сплаченого податку за звітний та попередні періоди перевищує суму, що підлягає сплаті за такі періоди, то перевищення визнається як актив. Надміру сплачений податок може виникнути, наприклад, унаслідок того, що:

— податок на прибуток до сплати за звітний рік виявиться меншим, ніж податок за три квартали (через збиткову діяльність підприємства з метою оподаткування у IV кварталі року), при цьому сума податку за три квартали буде вже сплачена до бюджету у відповідний термін;

— загальна сума сплачених щомісячних авансових внесків з податку на прибуток виявиться вищою, ніж зобов'язання з податку за період.

Витрати (доходи) з поточному податку визнаються у складі прибутку/збитку за період.

Задекларована сума є найточнішою оцінкою керівництвом підприємства зобов'язання з податку на прибуток, яка і повинна бути відображена у фінансовій звітності.

2.3. Використання облікової інформації про фінансові результати в системі управлінського обліку ТОВ «Укрсвітлосервіс»

Інформація, яка надходить до системи контролювання за формуванням, розподілом та використанням фінансових результатів має надзвичайно важливе значення. Від її змісту та якості залежить ефективність здійснення контрольного процесу, результати якого є основою для прийняття майбутніх управлінських рішень щодо подальшої діяльності ТОВ «Укрсвітлосервіс».

В загальному вигляді, систему показників інформаційного забезпечення контролювання та аналізу фінансових результатів, що формується з внутрішніх облікових джерел, можна поділити на наступні групи:

1. Показники, що характеризують фінансові результати діяльності по підприємству в цілому. Формування системи показників цієї групи ґрунтується на даних фінансового обліку підприємства та широко використовується як зовнішніми, так і внутрішніми користувачами. Інформаційною основою формування показників даної групи є фінансова звітність, зокрема форма №2 “Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)”, яка містить

інформацію про доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства за звітний та попередній періоди [8].

2. Показники, що характеризують фінансові результати діяльності окремих структурних підрозділів. Формування системи показників цієї групи ґрунтується на даних управлінського обліку підприємства. Ці групи показників формуються за центрами відповідальності, видами та об'єктами діяльності. Інформаційною основою формування показників даної групи є управлінська звітність, яка формується на кожному підприємстві індивідуально та відображає як деталізовану, так і зведену інформацію щодо сформованих витрат, доходів та фінансових результатів за окремими структурними підрозділами, видами продукції, по підприємству в цілому [8].

Кожна група показників призначена надавати своєму споживачу корисну та різнопланову інформацію, створюючи при цьому єдину систему, яка, як знаряддя контролювання та управління фінансовими результатами, синтезує діяльність осіб і функціонування процесів у юридичному та економічному аспекті [8].

На відміну від фінансового обліку, який суворо регламентований стандартами і законодавством, управлінський облік ведеться відповідно до інформаційних потреб суб'єктів управління та контролювання конкретного підприємства. Тому існує безліч різних підходів до розробки системи управлінського обліку, методів його ведення та навіть самого визначення управлінського обліку.

Саме концепція управлінського обліку кожного підприємства, що характеризує внутрішнє та зовнішнє середовище підприємства в цілому і (або) його структурних підрозділів – є джерелом обліково-аналітичної та нормативно-довідкової (планової, бюджетної) інформації, що агрегована в управлінській звітності для задоволення потреб суб'єктів контролювання та управління в такій інформації. На жаль, практика ведення обліку доходів, витрат та фінансових результатів на вітчизняних підприємствах свідчить про його спрямованість на складання фінансової, податкової й статистичної звітності, тоді як деталізація

інформації за центрами відповідальності та об'єктами діяльності з метою ведення управлінського обліку, складання внутрішньої звітності та здійснення контролювання прибутків (збитків) відсутня. Недооцінювання ролі управлінського обліку в процесі формування інформаційної бази для контролювання фінансових результатів може призвести до зниження ефективності всієї системи контролювання на підприємстві.

Управлінський облік в системі обліково-аналітичного забезпечення контролювання фінансових результатів – це інструмент оперативного виявлення, вимірювання, накопичення, підготовки, інтерпретації інформації щодо характеристик стану (фактичного та бюджетного) витрат, доходів та фінансових результатів з різним рівнем деталізації, яка формується відповідно до інформаційних запитів суб'єктів контролювання та придатна для проведення якісного управлінського аналізу [51].

Основним завданням управлінського обліку в системі інформаційного забезпечення контролювання фінансових результатів є вироблення зручної у використанні, прозорої та оперативної інформації про витрати, доходи та фінансові результати у розрізі окремих структурних підрозділів підприємства (центрів відповідальності), видів діяльності, об'єктів діяльності або по підприємству в цілому [51].

Застосування системного підходу дає змогу ідентифікувати управлінський облік як відкриту систему, яка має вхід, блок інформаційних перетворень у вигляді процесу обробки інформації та вихід, характеризується наявністю прямого і зворотного зв'язку, впливом зовнішнього середовища, та включає сукупність взаємопов'язаних і взаємообумовлених елементів, орієнтованих на забезпечення успішної реалізації його основних функцій і завдань [9].

На нашу думку, на досліджуваному підприємстві доцільно удосконалити існуючу систему управлінського обліку з метою покращення оцінки та обліку господарських процесів, що відбуваються на підприємстві та підвищення рентабельності діяльності підприємства. Потреба у формуванні центрів відповідальності за фінансовими результатами обумовлена тим, що складність і

велика кількість господарських операцій, які здійснюються на підприємстві, не дають можливості його керівнику безпосередньо контролювати ці операції. В таких умовах виникає необхідність розділити підприємство на окремі сегменти або підрозділи й дозволити керівникам, які відповідають за ці структури, діяти самостійно, надаючи їм більший ступінь незалежності через делегування певних повноважень.

В системі управління вищий керівник має контролювати і оцінювати роботу керівників нижчого рівня, а вони, своєю чергою, зобов'язані здійснювати самоконтроль та інформувати вище керівництво про результати діяльності.

Для здійснення такого контролювання і забезпечення підзвітності керівників необхідна відповідна система обліку, що забезпечила б збирання, систематизацію, опрацювання та передачу інформації про результати діяльності кожного центру відповідальності. Такою системою є облік за центрами відповідальності. Наявність центрів відповідальності дозволяє контролювати фінансові результати і зв'язувати кінцеві результати з конкретними працівниками підприємства. Мета обліку відповідальності – накопичувати показники про витрати, доходи та прибутки для кожного окремого центру відповідальності, для того щоб виявляти відхилення від цільових показників функціонування (як правило, бюджетних) і знати який із центрів це допустив.

В контексті нашого дослідження, центри прибутку ми розглядаємо як внутрішні підрозділи підприємства, які функціонують на високому рівні економічної самостійності, виготовляють або кінцеву продукцію, яку реалізують на ринку, або проміжну продукцію внутрішньогосподарського призначення, яку передають іншим підрозділам за планово-розрахунковими цінами і створюють, таким чином, розрахунковий умовний прибуток як частину прибутку підприємства, мають право розпоряджатися частиною прибутку від реалізації та вести самостійний баланс.

Висновки за розділом 2

1. Доходи, витрати і фінансовий результат діяльності підприємства визначається наростаючим підсумком за звітний період. Фінансовий результат діяльності підприємства визначається за видами діяльності.

2. Для обліку і узагальнення інформації про фінансові результати підприємства підприємство використовує рахунок 79 «Фінансові результати». За кредитом рахунка 79 відображаються суми в порядку закриття рахунків обліку доходів, за дебетом – суми в порядку закриття рахунків обліку витрат, а також належна сума нарахованого податку на прибуток. Сальдо рахунка 79 при закритті списується на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» і потрапляє до бухгалтерського балансу.

3. Для отримання показника прибутку (збитку) від операційної діяльності Планом рахунків передбачено субрахунок 791 «Результат основної діяльності».

4. Основними звітами у яких відображена інформація про фінансові результати підприємства є форма 2 «Звіт про фінансові результати» (звіт про сукупні доходи) та Податкова декларація з податку на прибуток підприємства.

5. З метою покращення оцінки та обліку господарських процесів, що відбуваються на підприємстві та підвищення рентабельності діяльності підприємства виникає потреба у формуванні центрів відповідальності за фінансовими результатами обумовлена тим, що складність і велика кількість господарських операцій, які здійснюються на підприємстві, не дають можливості його керівнику безпосередньо контролювати ці операції.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТОВ

«Укрсвітлосервіс» ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

3.1. Напрями удосконалення обліку фінансових результатів у ТОВ «Укрсвітлосервіс» за міжнародними стандартами

Бухгалтерський облік ведеться автоматизованим способом у відповідності з вимогами Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-XIV від 16.07.1999р.

Дані бухгалтерського балансу відповідають даним журналів. Стан бухгалтерського обліку задовільний.

Фінансова звітність складається на підставі дійсних даних бухгалтерського обліку і достовірно та повно подає фінансову інформацію про підприємство згідно з нормативними вимогами щодо бухгалтерського обліку і звітності в Україні [40]

Необхідно акцентувати увагу на необхідності вжиття заходів щодо підвищення рівня платоспроможності ТОВ «Укрсвітлосервіс».

В цілях удосконалення організації бухгалтерського обліку ТОВ «Укрсвітлосервіс» пропонується:

Приділити увагу до вдосконалення програми «Дебет Плюс», яка використовується для обробки облікових даних, забезпечити відображення інформації автоматизованого обліку всіх господарських операцій, розширити можливість програми для отримання всіх даних, які потрібні для інформації кожного відділу підприємства.

Дана пропозиція щодо вдосконалення обробки бухгалтерських документів дозволить підвищити швидкість обробки інформації і дасть можливість своєчасно скласти фінансову звітність та прийняття оперативних управлінських рішень в ТОВ «Укрсвітлосервіс»

На даному підприємстві повинні передбачатися планові заходи по збільшенню прибутку. У загальному плані ці заходи можуть бути наступного характеру:

- збільшення випуску продукції;
- поліпшення якості продукції;

– зниження собівартості продукції за рахунок більш раціонального використання матеріальних ресурсів, виробничих потужностей і площ, робочої сили і робочого часу;

– розширення ринку продажів і інше.

Підприємство повинне прагнути не тільки до одержання максимального прибутку, але й до раціонального, оптимального використання вже отриманого прибутку. Це дозволить не тільки утримувати свої позиції на ринку, але й забезпечити динамічний розвиток його виробництва в умовах конкуренції. (табл. 3.1)

Таблиця 3.1.

Напрями підвищення прибутку підприємства

№	Напрями	Короткий зміст
1	2	3
1	Планування	Якщо план із прибутку складено на належному рівні, професійно грамотно, підприємство має змогу правильно визначити обсяг платежів у державний бюджет і суму прибутку, що залишається в його розпорядженні з метою створення фінансової бази для розвитку діяльності, необхідних витрат на розвиток соціальної сфери, матеріальне заохочення праці, що сприятиме підвищенню продуктивності і, як наслідок, розміру прибутку в майбутні періоди.
2	Якість продукції	Величина прибутку в основному залежить від попиту.

Продовження таблиці 3.1.

1	2	3
3	Резерви зростання	Постійний пошук невикористаних можливостей збільшення прибутку, що забезпечуватиме його

		зростання. Проведення економічної роботи щодо аналізу динаміки та чинників отриманих прибутків у базовому періоді, виявлення резервів, що сприятимуть максимізації прибутку, а також планування формування, розподілу та використання прибутку на наступні періоди.
4	Ділова репутація	Одержувати додатковий прибуток і підвищити рентабельність підприємству дозволяє висока ділова репутація. Вчасне розрахування з постачальниками, якість та швидкість наданих товарів і послуг, прийнятна ціна – основні її показники

Джерело: авторська розробка

Також, за результатами дослідження було виявлено, що на ТОВ «Укрсвітлосервіс» облік витрат за центрами відповідальності не ведеться. На нашу думку, діючий на підприємстві облік витрат за статтями не сприяє посиленню контрольних функцій обліку та підвищенню зацікавленості персоналу структурних підрозділів підприємства та окремих виконавців.

Центри відповідальності На основі досліджень, а також враховуючи організаційну структуру підприємства нами запропонована наступна класифікація центрів відповідальності ТОВ «Укрсвітлосервіс». (рис 3.1.)

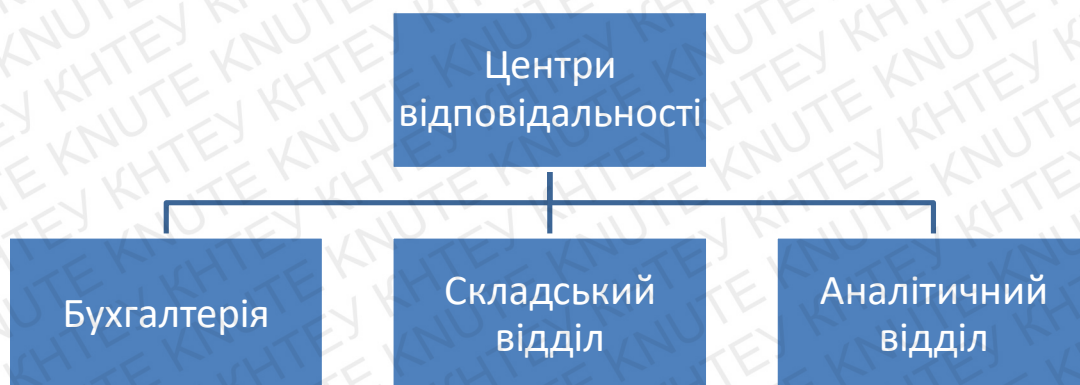

Рис.3.1. Класифікація центрів відповідальності на ТОВ «Укрсвітлосервіс»

Джерело: авторська розробка

Загалом, метою створення центрів відповідальності на ТОВ «Укрсвітлосервіс» є посилення контролю за ефективним використанням ресурсів (як матеріальних, так і трудових і фінансових).

Тобто, формування облікової інформації за центрами формування витрат на ТОВ «Укрсвітлосервіс» дозволить:

- покращити інформаційну цінність облікової інформації для прийняття ефективних управлінських рішень
- удосконалити систему внутрішнього контролю за ефективністю роботи відповідних структурних підрозділів

3.2. Заходи удосконалення обліку фінансових результатів у ТОВ «Укрсвітлосервіс» за міжнародними стандартами

Порядок ведення обліку та відображення у звітності фінансових результатів господарської діяльності, як і будь-якого іншого об'єкта обліку, значною мірою встановлюється чинною бухгалтерською системою. Остання визначає, збирає, аналізує, підраховує, класифікує, записує, підсумовує і надає інформацію про операції. Від чинної в країні системи обліку залежать принципи та методи узагальнення господарських трансакцій на рахунках бухгалтерського

обліку та порядок їх відображення у фінансовій звітності. Тому сучасні економісти приділяють багато уваги дослідженню самої системи бухгалтерського обліку загалом, окремих її елементів та складників, а також їх впливу на різні об'єкти обліку.

Так, економіст Є. М. Краєвський ґрунтовно досліджує еволюцію облікових систем, оцінює підходи щодо створення єдиної системи обліку, виділяє індикатори макроекономічного управління, оцінює можливість їх розрахунку з використанням інформації бухгалтерського обліку та системи національних рахунків. Також він пояснює необхідність гармонізації облікових систем, що, на його думку, сприятиме підвищенню якості макроекономічного управління та зменшить витрати на підготовку потрібної інформації. Автор визначає основні напрями поліпшення забезпечення обліковою інформацією макроекономічного управління за рахунок організації додаткового обстеження суб'єктів господарювання, створення єдиного інформаційного простору держави, поліпшення законодавчого забезпечення формування облікової інформації [23].

Л. Л. Горецька досліджує природу та структуру облікової системи та доходить висновку, що важко знайти відмінності між українською та зарубіжною практикою щодо поставленої мети формування бухгалтерської звітності [11].

Отже, сучасні економісти достатньо уваги приділяють вивченню загальних характеристик та глобальних проблем системи бухгалтерського обліку, її еволюції, структури тощо. Тому наступним етапом нашого дослідження стануть чітко окреслені елементи чинної сьогодні в Україні системи обліку, які мають вплив саме на порядок відображення результатів діяльності підприємства у фінансовій звітності.

З позиції державного регулювання норми та правила щодо формування та використання прибутку підприємства в Україні досить чітко регламентовані, що справляє позитивний вплив на сам показник фінансових результатів, а також на порядок його відображення у фінансовій звітності.

Тобто законодавчий фактор цілком об'єктивний, адже підприємство не може на нього ніяк впливати та аж ніяк не здатне змінити його за власними потребами. Однак, при цьому суб'єкт господарювання може самостійно вибирати дозволені державою альтернативні способи ведення та обліку результатів своєї діяльності, і це, на нашу думку, є вже інший – суб'єктивний – фактор впливу на прибуток (збиток) підприємства.

Визначення фінансових результатів при цьому залежить від бажання власників здобути той чи інший результат. Залежно від альтернативних методів обліку прибуток (збиток) істотно видозмінюється.

Втім, може бути і третій елемент впливу на порядок відображення фінансових результатів діяльності підприємства у звітності. Назвемо його впливом третіх осіб. До них можуть належати інвестори, кредитори, що, наприклад, зацікавлені одержати інформацію про діяльність підприємства за Міжнародними стандартами обліку.

Вважаємо, що даний елемент можна класифікувати як суб'єктивно – об'єктивний, позаяк, з одного боку, підприємство не повинно, наприклад, надавати фінансову звітність за МСБО чи ГААП, а з другого – якщо підприємство має намір одержати кредит або залучити міжнародні інвестиції чи вийти на світовий ринок, йому все-таки буде потрібно вести інший вид обліку та надавати міжнародну звітність на вимогу користувачів з метою бути конкурентноспроможним на світовому ринку (рис. 3.2.).

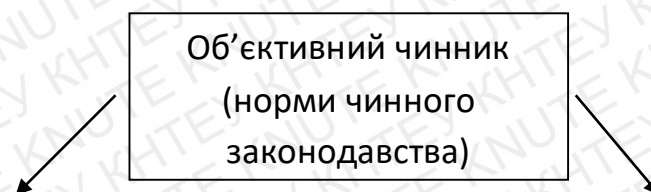

рис. 3.2. Вплив елементів системи обліку на порядок відображення результатів діяльності підприємства у фінансовій звітності

Джерело: авторська розробка

Отже, порядок обліку та відображення у звітності фінансових результатів, як і будь-якого іншого об'єкта обліку, визначається чинною бухгалтерською системою, зокрема основним її елементом – нормами чинного законодавства. Зауважимо, що оскільки загальні нормативні акти щодо діяльності підприємства та законодавство з податкового обліку справляють непрямий вплив на методіку відображення фінансових результатів, то надалі ми зосередимося саме на законодавстві з бухгалтерського обліку, що встановлює правила та порядок формування та використання доходів і витрат підприємства на рахунках бухгалтерського обліку, а значить, їх відображення у відповідних статтях затверджених форм фінансової звітності.

Основні бухгалтерські нормативні акти, що регулюють порядок формування та використання фінансових результатів діяльності підприємства, наведено в додатку Е. Зазначеними документами встановлюються порядок організації та ведення обліку на підприємстві, методи обліку та вимоги щодо складання фінансової звітності, порядок визнання та оцінки доходів і витрат, рахунки їх обліку тощо. Відповідно до рекомендацій Міжнародних стандартів обліку звичайне наповнення фінансової звітності має такий вигляд (рис. 3.3.):

Валовий дохід (Gross Turnover)
Акцизний збір (Excise Duty)
Інші вирахування з доходу (Other deductions and discounts)
Чистий дохід від реалізації (NET Turnover)
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) (Cost of sales)
Валовий прибуток (Gross profit)
Логістичні витрати (Distribution expenses)
Комерційні витрати (Sales expenses)
Маркетингові витрати (Marketing expenses)
Адміністративні витрати (Administrative expenses)
Інші операційні витрати (Other operating expenses)
Інші операційні доходи (Other operating income)
Результат від операційної діяльності – прибуток (Result from operations)
Фінансові доходи (Financial income)
Фінансові витрати (Financial expenses)
Інші чисті доходи (витрати) (Other net income/expenses)
Результат діяльності до оподаткування (Earnings before tax)
Податок на прибуток (Income tax)
Чистий прибуток (NAT)

Рис. 3.3. Формат Звіту про прибутки та збитки згідно з рекомендаціями Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку

Джерело: розроблено автором

Як уже зазначалося, українська фінансова звітність відповідно до норм вітчизняних П(С)БО складається в розрізі видів діяльності та за чітко визначеними елементами витрат.

Зазначимо, що результати операційної діяльності зазвичай подаються більш розширено, а прибутки та збитки від інших операцій відображуються згорнуто.

Згідно з нормами американських правил обліку (GAAP) стандартний склад фінансового Звіту про прибутки та збитки має бути такий, як це проілюстровано у Додатку П.

Отже, як бачимо з вище викладеного, нормативно встановлений формат Звітів про фінансові результати (про прибутки та збитки) може значно різнитися залежно від системи обліку (національна, європейська, американська), в якій формується фінансова інформація про діяльність підприємства певної країни.

Питанню вдосконалення методики обліку та відображення фінансових результатів у Звіті про фінансові результати приділяють багато уваги вже згадувані вітчизняні та іноземні фахівці. Якщо синтезувати вже розроблені рекомендації теоретиків і практиків щодо вдосконалення порядку відображення фінансових результатів у фінансовій звітності, то можна виділити дві загальні пропозиції щодо змін наявної Форми № 2: Звіт про фінансові результати має бути поділений за чітко визначеними видами діяльності: операційною, фінансовою, інвестиційною та надзвичайною; валовий дохід має відображатися за мінусом податку на додану вартість.

Ми підтримуємо дані пропозиції та з їх урахуванням рекомендуємо ще зосередити увагу на вдосконаленні порядку відображення у звітності доходів і витрат операційної діяльності. А саме: спираючись на результати досліджень, пропонуємо внести до наявної Форми № 2 “Звіт про фінансові результати” наступні додаткові зміни:

- з метою надання можливості користувачам провадити маржинальний аналіз діяльності підприємства розподіляти витрати на постійні та змінні (для внутрішнього користування);

- з метою одержання детальної інформації про витрати підприємства на збут (які мають значну питому вагу в загальних операційних витратах підприємства) розподілити статтю “Витрати на збут” на відповідні статті:

маркетингові, логістичні та комерційні витрати (для внутрішнього користування);

– з метою зменшення впливу “дискреційних витрат” на проміжний показник прибутку виключити амортизацію зі статті “собівартість реалізованої продукції” (для внутрішнього користування).

– з метою надання інформації про обсяг внутрішньогосподарських операцій компаній однієї групи та полегшення методики складання консолідованої фінансової звітності додати статті внутрішньогрупових доходів та витрат (для материнських компаній).

Висновки за розділом 3

За результатами дослідження та визначення напрямів удосконалення обліку фінансових результатів за міжнародними стандартами можна зробити наступні висновки:

1. Удосконалення обліку фінансових результатів на досліджуваному підприємстві слід проводити за напрямами підвищення прибутку підприємства, які були розроблені управлінським персоналом підприємства.

2. Діючий на підприємстві облік витрат за статтями не сприяє посиленню контрольних функцій обліку та підвищенню зацікавленості персоналу структурних підрозділів підприємства та окремих виконавців в оптимізації витрат підприємства, які мають прямий вплив на фінансовий результат. Це питання може бути розв’язане з поділом діяльності на центри відповідальності.

3. Дослідивши уже розроблені рекомендації теоретиків і практиків щодо вдосконалення порядку відображення фінансових результатів у фінансовій звітності, виділено пропозиції щодо змін наявної Форми № 2. Врахування наведених рекомендацій надасть внутрішнім користувачам найбільш повну, правдиву та неупереджену інформацію про доходи, витрати, прибутки і збитки від діяльності підприємства за звітний період

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження обліку фінансових результатів за міжнародними стандартами можна зробити наступні висновки:

1. Прибуток підприємства в умовах ринкової економіки є головною метою підприємницької діяльності та відіграє значиму роль так, як є критерієм ефективності конкретної виробничої діяльності, основним захисним механізмом від загрози банкрутства підприємства, базою економічного розвитку держави.

2. Науковці трактують по різному сутність прибутку. Розглядаючи поняття «прибуток» дійшли до спільного висновку, що прибуток – основне джерело розвитку підприємства.

3. Ми проаналізували, що на сьогоднішній день підприємства регулюються такими нормативно-правовими документами: Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Податковий Кодекс України, Міжнародні стандарти фінансової звітності, накази, постанови.

4. Розглядаючи облік фінансових результатів можемо зробити висновки, що формування фінансових результатів на підприємстві передбачає зіставлення доходів від різних видів діяльності з відповідними витратами.

Розмір прибутку (збитку) операційної діяльності підприємства визначається на результатному субрахунку 791 «Результати операційної діяльності». У своїй діяльності ТОВ «Укрсвітлосервіс» для визначення фінансового результату використовує рахунок 79 «Фінансові результати» та його субрахунки: 791, 792, 793.

Відповідно визначений фінансовий результат за рахунком 79 переноситься на 44, при цьому 79 рахунок дебетується, а 44 кредитується.

5. На досліджуваному підприємстві ТОВ «Укрсвітлосервіс» облік здійснюється бухгалтерією.

6. Основними документами, в яких наводяться дані про прибуток, є фінансова звітність, а саме форма 2 «Звіт про фінансові результати» (Звіт про сукупні доходи).

7. Процес управління прибутком передбачено отримання звітних та планових даних, щодо облікової інформації. Формування та подання такої інформації є основним завданням управлінського обліку.

8. За результатами дослідження на підприємстві ТОВ «Укрсвітлосервіс» була запропонована структура центрів відповідальності. Основним завданням створення центрів відповідальності було підвищити ефективність управління підрозділами, закріплення витрат та складання бюджету за кожним окремим центром відповідальності.

9. Важливим етапом було обґрунтування пропозицій щодо удосконалення обліку фінансових результатів на підприємстві ТОВ «Укрсвітлосервіс».

Було запропоновано наступне:

- збільшення випуску продукції;
- поліпшення якості продукції;
- зниження собівартості продукції за рахунок більш раціонального використання матеріальних ресурсів, виробничих потужностей і площ, робочої сили і робочого часу;
- розширення ринку продажів і інше.

Таким чином, у випускній кваліфікаційній роботі розглянуто та проаналізовано ведення обліку фінансових результатів ТОВ «Укрсвітлосервіс», що дозволило закріпити отримані знання в процесі теоретичного навчання та розробити ряд рекомендацій щодо удосконалення системи обліку на досліджуваному підприємстві.

Список використаних джерел

1. Адамик О.В. Автоматизація бухгалтерського обліку у кількох стандартах / О.В. Адамик // Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: матеріали II міжнар. наук.- практ. конф., 29-30 листопада 2012 р. – Тернопіль: ТНЕУ, 2012. – С. 3-5
2. Бабіч В. Оподаткування прибутку підприємств: фінансові та облікові аспекти / В.Бабіч, А. Поддєрьогін // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. - №2. – С. 3 -10.
3. Бердар М.М. Організаційно-методичні аспекти бухгалтерського обліку доходів і фінансових результатів підприємства /М.М. Бердар // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. №6(121).- С. 161-164
4. Беренда Н. І. Облік доходів: питання облікової політики підприємства / Н. І. Беренда // Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. – № 2. – С. 111-114
5. Білик Т.О. Фінансові результати діяльності малих підприємств: оцінка та прогнозування. Монографія. – Київ: ТОВ «ПанТот», 2012. – 280 с.
6. Боярський Ю. І. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку незавершеного виробництва: стан та перспективи розвитку / Ю. І. Боярський. // Вісник Житомирського держ. технологічного ун-ту. Серія : Економічні науки. – 2016. – №. 2 (56) Ч. 1.
7. Бутинець Ф.Ф. та ін. Бухгалтерський управлінський облік: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. / Бутинець Ф.Ф., Давидюк Т.В., Канурна З.Ф., Малюга Н.М., Чижевська Л.В.; За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – 3-тє вид., доп.і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2005. – 480 с.
8. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навчальний посібник / О.А. Лаговська, С.Ф. Легенчук, В.І. Кузь, С.В. Кучер. – Житомир: Житомирський державний технологічний університет, 2017. – 416 с.

9. Варенко В. М., Братусь І. В., Дорошенко В. С., Смольніков Ю. Б., Юрченко В. О. Системний аналіз інформаційних процесів: Навч. посіб. / В. М. Варенко, І. В. Братусь, В. С. Дорошенко, Ю. Б. Смольніков, В. О. Юрченко. – К.: Університет “Україна”, 2013. – 203 с.
10. Вороніна О.О. Управління фінансовим результатом промислового підприємства: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.04 / О.О. Вороніна ; Харк. нац. екон. ун-т. — Х., 2009. — 20 с. — укр.
11. Горещька Л.Л. Класифікація національних систем бухгалтерського обліку та фактори впливу на їх побудову / Л.Л. Горещька // Вісн. Житомир. інж.-техн. ін.-ту. Економічні науки. – 2007. – № 14. – С. 95.
12. Гринавцева О. В. Облік і аудит готової продукції та її фінансових результатів від реалізації : автореф. дис. канд. екон. наук: спец. 08.06.04 / О. В. Гринавцева; Київ. нац. екон. ун-т. – К., 2005. – 19 с.
13. Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік. 2-е вид., перероб. і доп. [текст] Навч. посіб. / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів. – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 424 с.
14. Гуцаленко Л.В. Стратегічний облік і контроль у формуванні фінансових результатів / Л.В. Гуцаленко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. №12. – С. 24 – 32.
15. Дейнека О.В. Сутність поняття «фінансовий результат» та особливості його формування / Дейнека О.В., Остапенко О.А. // Молодіжн. наук. вісн. УАБС НБУ. Економічні науки, 2013. - №4
16. Дерій В. А. Нормативно-правове забезпечення обліку і контролю витрат та доходів підприємств / В.А. Дерій // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2015. – №. 2 (17).
17. Есманова Л. І. Управління фінансовими результатами сільськогосподарських підприємств / Есманова Л. І. : Дисертація, Суми – 2009

18. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16 липня 1999 року № 996-XIV [URL](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
19. Закон України від 21.12.2017 № 2258 – VIII «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [URL](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
20. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: Навчальний посібник : Знання-Прес, 2008
21. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 30.11. 1999 р. №291 (зі змінами і доповненнями. – [URL](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99) // Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
22. Кодекс України про адміністративні правопорушення [URL](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
23. Краєвський В. М. Порівняльний аналіз підходів до інтеграції бухгалтерського обліку / В. М. Краєвський // Наук. вісн. Нац. аграр. унту. – К., 2010. – Вип. 35. – С. 205–210.
24. Кузьмин М. Введение в МСФО. Концептуальные основы финансовой отчетности // МСФО на практике, 2013. № 6. С. 48-55
25. Ловінська Л. Г. Бухгалтерський облік: Навч.-метод. посібник для самот. вивч. дисц. / Ловінська Л. Г., Жилкіна Л. В., Голенко О. М. та ін. — К.: КНЕУ, 2014. — 370 с.
26. Лучко М. Р., Бенько І. Д. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами / М. Р. Лучко, І. Д. Бенько. – Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2016. – 360 с.
27. Маслак О.О., Босак А. О., Григор'єв О. Ю. Напрямки покращення бухгалтерського обліку на підприємствах в контексті

облікової політики // Всеукраїнська наукова конференція “Становлення облікової політики в Україні”. – 2017 рік.

28. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності 28.03.2013 № 433, затверджено наказом Міністерства фінансів України [\\URL https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text](https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text)

29. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства 27.06.13 №635, затверджено наказом Міністерства фінансів України [\\URL https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13?lang=ru#Text](https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13?lang=ru#Text)

30. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств. : навч. посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2013 - 504с

31. О. Ночовна, к. е. н., доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту «ОСОБЛИВОСТІ РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ ТА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ» 2018 р.

32. Особливості розкриття інформації про фінансові результати у фінансовій звітності за національними та міжнародними стандартами [\\URL http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2018/97.pdf](http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2018/97.pdf)

33. П(С)БО 15 «Дохід» 29.11.99 N 290, затверджено наказом Міністерства фінансів України

[\\URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text)

34. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" (П(С)БО 16) затверджено наказом Мінфіну від 31 грудня 1999 року № 318.

[\\URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text)

35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 "Податок на прибуток" (П(С)БО 17) затверджено наказом Мінфіну від 28 грудня 2000 року N 353. [\\URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01#Text)

36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах" (П(С)БО 6) затверджено наказом

Мінфіну від 28.05.1999 № 137. [\\URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99#Text)

37. Пиріжок С. Є. Нормативно-правове регулювання обліку експлуатації та вибуття основних засобів /С. Є. Пиріжок // Вісник Житомирського державного технологічного ун-ту. Серія: Економічні науки. – 2015. – № 1 (59). – Ч. 1.

38. Податковий кодекс України [\\URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17)

39. Постанова КМУ від 28.02.2000 № 419 "Про затвердження Порядку подання фінансової звітності" [\\URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF#Text)

40. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні « №996-XIV від 16.07.1999р. [\\URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text)

41. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» - [Електронний ресурс] : наказ МФУ від 07.02.2013 № 73. – [\\URL http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13)

42. КТМФЗ 22 "Операції в іноземній валюті та сплачена авансом компенсація" [\\URL https://mof.gov.ua/storage/files/ifric22.pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/ifric22.pdf)

43. Тлумачення ПКТ 32. Нематеріальні активи: витрати на сторінку в Інтернеті [\\URL https://mof.gov.ua/storage/files/SIC-32_ukr_2016.pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/SIC-32_ukr_2016.pdf)

44. Садовська І.Б. Бухгалтерський облік: навчальний посібник для вищої школи. /Луцьк. нац. техн. ун-т. – К. : Центр учбової літератури, 2013

45. Сук Л. К. Організація бухгалтерського обліку : [Підруч.] / Л. К. Сук, Л. П. Сук. – К. : Каравела; Піча Ю. В., 2009. – 624 с

46. Сутність та значення фінансових результатів в системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств / Р. В. Скалюк // Наукові праці Кіровоградського національного технічного

університету. Економічні науки. - 2010. - Вип. 18(1). - С. 135-141. – [URL
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2010_18%281%29_23](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2010_18%281%29_23)

47. Тесленко Т. І. Облік фінансових результатів: проблеми та шляхи вдосконалення / Т.І. Тесленко, Н.В. Конькова // Бізнес Інформ. Економіка, Бух. облік та аудит, 2013. - №4

48. Тимчина Л. І. Звітність підприємства: Навч.посібник / Л. І. Тимчина, Е. С.Гейер, О. М. Головащенко, О. А. Наумчук.– Донецьк,2014р. – 436 с

49. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування та звітність : підручник. – 5-е вид., допов. і перероб. – К.: Алеута, 2014. – 976 с

50. Ткаченко Н. М.: Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 6-те вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 982 с

51. Фоміна О.В. Управлінський облік у торгівлі : монографія / О.В. Фоміна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 468 с.]

52. Харламова Е.В. Концепция существенности в Международных стандартах финансовой отчетности // Альманах современной науки и образования, 2015. № 9 (99). С. 134-137.

53. Хом'як Р. Л. Бухгалтерський облік в Україні: Навч.посібник / Хом'як Р. Л., Лемішовський В. І. – Львів, 2015р. – 108с

54. Червінська С. Л. Визначення та облік фінансових результатів діяльності аграрних підприємств : автореф. дис. ... канд. екон. наук за спец. 08.06.04 / С. Л. Червінська, Нац. аграр. ун-т. – К., 2006. – 20 с.

55. Шипіна С.Б. Сутність поняття «фінансові результати» як об'єкта бухгалтерського обліку / С.Б. Шипіна // Вісник ЖДТУ. Економічні науки, 2012. - №1 (59)

ДОДАТКИ

Додаток А

Підходи науковців до визначення сутності фінансових результатів в економічному та обліковому аспектах

Аспект	Автор (джерело)	Визначення поняття «фінансовий результат»
1	2	3
Економічний аспект	Вороніна О.О.[10]	Якісна характеристика фінансово-господарської діяльності підприємства, яка в

		цілому характеризує результат економічних відносин підприємства та зокрема відображає значущість і сталість розвитку підприємства (з погляду отриманого доходу), впливовість на його фінансово-господарську діяльність чинників зовнішнього середовища (з погляду структури та обсягів витрат) і кількісно узагальнюється у вигляді прибутків (збитків), зміни власного капіталу, його окремих складових частин.
	Білик Т.О. [5]	Прибуток або збиток суб'єкта господарювання, що визначається як різниця між сукупними доходами та витратами підприємства і за позитивного його результату представляє додаткову вартість, виступає одним із джерел фінансування подальшого розвитку та поточної діяльності підприємства, основним критерієм оцінки її ефективності.

Закінчення додатку А

1	2	3
	Скалюк Р.В[46]	Підсумкова категорія результативності господарської діяльності, котра відображає величину економічних вигод отриманих (втрачених) підприємством, визначених як різниця між сумами доходів та відповідних їм витрат, що виражена у абсолютних показниках

		прибутку (збитку), які характеризують потенціал прибутковості, економічного зростання та розвитку підприємства.
Обліковий аспект	Ткаченко Н.М. [50]	Утворюються з доходів діяльності підприємства за вирахуванням витрат діяльності
	Гринавцева О.В. [12]	Сума валового доходу від звичайної та надзвичайної діяльності підприємства, зменшеного на суму витрат, пов'язаних із виконанням господарської діяльності на підприємстві, непрямих податків та податку на прибуток за окремий звітний проміжок часу.
	Червінська С.Л. [54]	Різниця між майновим станом підприємства на кінець і початок звітного періоду

Джерело: узагальнено автором за [55]

Додаток Б

Огляд спеціальної літератури з обліку фінансових результатів підприємства

Літературне джерело	Короткий зміст
1	2
1. Адамик О.В. Автоматизація бухгалтерського обліку у кількох	Визначено підхід, при якому можна врахувати відмінності в порядку

<p>стандартах / О.В. Адамик // Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: матеріали II міжнар. наук.- практ. конф., 29-30 листопада 2012 р. – Тернопіль: ТНЕУ, 2012. – С. 3-5[1]</p>	<p>відображення фактів господарської діяльності в різних облікових стандартах вже на етапі введення інформації</p>
<p>2. Бабіч В. Оподаткування прибутку підприємств: фінансові та облікові аспекти / В.Бабіч, А. Поддєрьогін // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. - №2. – С. 3 -10.[2]</p>	<p>Розглянуто визначення об'єкта оподаткування, оподатковуваного прибутку, склад доходів і витрат та порядок їх визначення при оподаткуванні, дана критична доходів і витрат</p>
<p>3. Бердар М.М. Організаційно-методичні аспекти бухгалтерського обліку доходів і фінансових результатів підприємства /М.М. Бердар // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. №6(121).- С. 161-164[3].</p>	<p>Досліджено організацію та методичку бухгалтерського обліку доходів і результатів діяльності, їх формування та відображення у звітності підприємства</p>

Продовження Додаток Б

1	2
<p>4.Беренда Н. І. Облік доходів: питання облікової політики підприємства / Н. І. Беренда // Формування ринкових відносин в</p>	<p>Висвітлено основні аспекти облікової політики щодо обліку доходів підприємства, порядку їх визнання та відображення на рахунках</p>

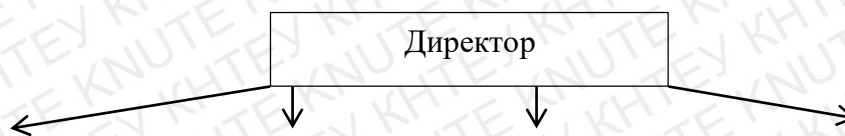
Україні. – 2013. – № 2. – С. 111-114[4].	
5. Гуцаленко Л.В. Стратегічний облік і контроль у формуванні фінансових результатів / Л.В. Гуцаленко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. №12. – С. 24 – 32.[14]	Проаналізовано вплив міжнародних облікових моделей на визначення фінансового результату, сформовано концепцію стратегічного обліку та контролю у формуванні фінансових результатів сільськогосподарських підприємств під впливом макросередовища
6.Дерій В. А. Нормативно-правове забезпечення обліку і контролю витрат та доходів підприємств / В.А. Дерій // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2015. – №. 2 [16].	До основних видів нормативно-правового забезпечення обліку і контролю витрат та доходів підприємств, варто відносити: Закони України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», «Про аудиторську діяльність», Укази Президента України; постанови і рішення Кабінету Міністрів України; Кодекси України.

Закінчення додатку Б

7. Боярський Ю. І. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку незавершеного виробництва: стан та	Варто виділити 3 рівні нормативно-правового регулювання: міжнародний (міжнародні правові норми); державний (державні вихідні правові
---	--

<p>перспективи розвитку / Ю. І. Боярський. // Вісник Житомирського держ. технологічного ун-ту. Серія : Економічні науки. – 2016. – №. 2 (56) Ч. 1. [6].</p>	<p>норми, ПСБО, підзаконні акти міністерств та відомств); рівень підприємства (децентралізовані нормативні акти).</p>
<p>8. Пиріжок С. Є. Нормативно-правове регулювання обліку експлуатації та вибуття основних засобів /С. Є. Пиріжок // Вісник Житомирського державного технологічного ун-ту. Серія: Економічні науки. – 2015. – № 1 (59). – Ч. 1. [37].</p>	<p>Є 4 рівні нормативно-правового регулювання обліку: закони та кодекси; стандарти бухгалтерського обліку; інструкції та методичні вказівки; внутрішні документи.</p>
<p>9.Сук Л. К. Організація бухгалтерського обліку : [Підруч.] / Л. К. Сук, Л. П. Сук. – К. : Каравела; Піча Ю. В., 2009. – 624 с. [45].</p>	<p>Основними нормативними документами, які забезпечують регламентацію бухгалтерського обліку в Україні є такі документи як Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», П(С)БО, Плани рахунків бухгалтерського обліку (повний і спрощений), «Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку».</p>

ДОДАТОК В

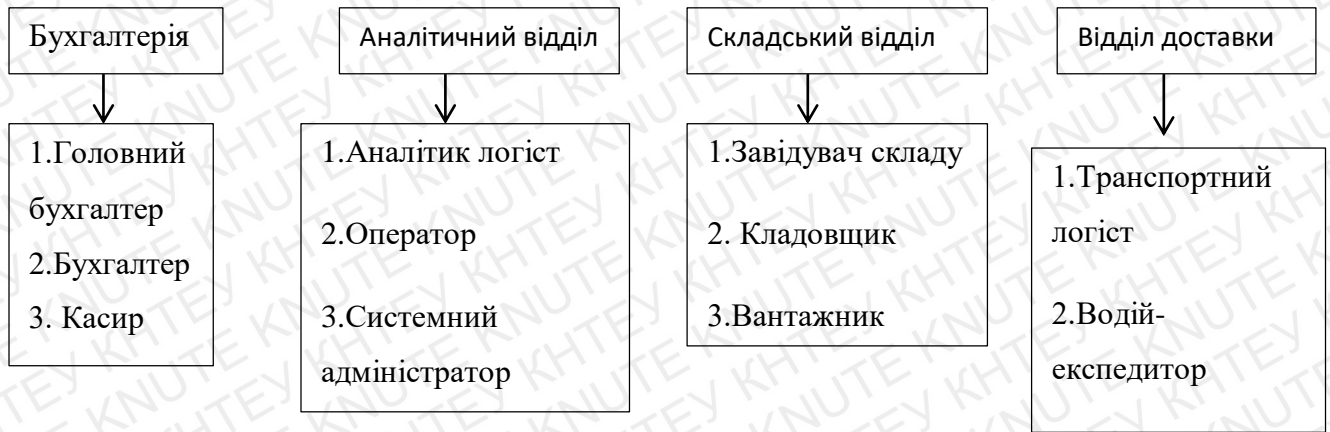

Рис. 2. 1. Організаційна структура підприємства ТОВ «Укрсвітлосервіс»

Додаток Г

Рахунки та субрахунки, що належать до обліку
операцій основної діяльності

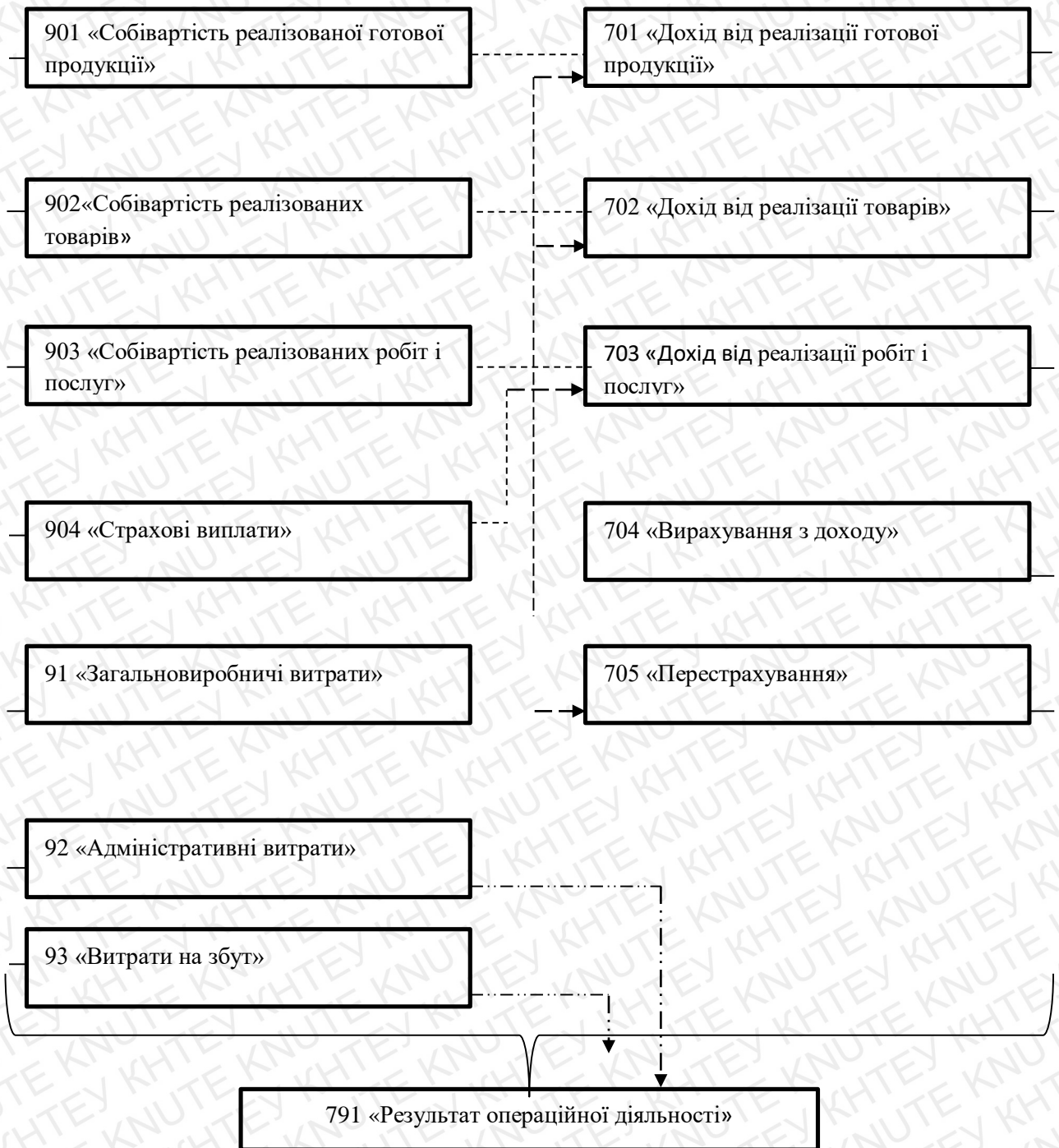

Рис.2 Схема проведення, на підставі яких визначаються доходи, витрати та фінансові результати операційної діяльності підприємства

Джерело: розроблено автором

ДОДАТОК Д

Визначення фінансового результату від операційної діяльності [7]

№	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
		Дебет	Кредит

1	2	3	4
1.	Відображено дохід від реалізації	36 «Розрахунки з покупцям та замовниками»	70 «Доходи від реалізації»
2.	Нараховано ПДВ	70 «Доходи від реалізації»	64 «Розрахунки за податками і платежами»
3.	Нараховано акцизний податок	70«Доходи від реалізації»	64 «Розрахунки за податками і платежами»
4.	Віднесено дохід від реалізації на фінансовий результат	70 «Доходи від реалізації»	791 «Результат операційної діяльності»
5.	Списано на фінансові результати собівартість реалізації	791 «Результат операційної діяльності»	90 «Собівартість реалізації»
6.	Віднесено інший операційний дохід на фінансовий результат	71 «Інший операційний дохід»	791 «Результат операційної діяльності»

Закінчення додатку Д

1	2	3	4
7	Списано адмін. витрати на фінансовий результат	791 «Результат операційної діяльності»	92«Адміністративні витрати»
8.	Списано на фінансовий результат	791 «Результат операційної діяльності»	93 «Витрат на збут»

	витрати на збут		
9.	Списано на фінансовий результат інші операційні витрати	791 «Результат операційної діяльності»	94 «Інші витрати операційної діяльності»
10.	Списано фінансовий результат на рахунок нерозподіленого прибутку	791 «Результат операційної діяльності»	441 «Нерозподілений прибуток»

ДОДАТОК Е

Нормативно-правове регулювання порядку розкриття інформації про фінансові результати у фінансовій звітності

Нормативний документ	Призначення
----------------------	-------------

<p>Кодекс України про адміністративні правопорушення[22]</p>	<p>У ст. 165 визначено розмір відшкодування за порушення порядку ведення податкового обліку, надання аудиторських висновків, порушення порядку утримання та перерахування податку на доходи фізичних осіб і подання відомостей про виплачені доходи, приховування в обліку валютних та інших доходів, непродуктивних витрат і збитків, відсутність бухгалтерського обліку або ведення його з порушенням установленого порядку, внесення неправдивих даних до фінансової звітності</p>
<p>Кодекс України про адміністративні правопорушення[22]</p>	<p>У статті 142 дано визначення прибутку суб'єкта господарювання, розкрито порядок використання прибутку (доходу) суб'єкта господарювання. Зазначено, що для цілей оподаткування законом може встановлюватися спеціальний порядок визначення доходу як об'єкта оподаткування</p>

Продовження додатку Е

1	2
---	---

Податковий кодекс України[37]	У Розділі III визначено платників та порядок сплати податку на прибуток підприємств, порядок визнання доходів і витрат підприємства з метою оподаткування
Закон України „ Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” [18]	Регламентує порядок організації та ведення обліку на підприємстві, визначає первинні облікові документи і реєстри бухгалтерського обліку та встановлює загальні вимоги до фінансової звітності, характеризує принципи ведення обліку та складання фінансової звітності, застосування яких дає можливість достовірного відображення в обліку та звітності інформацію про доходи, витрати та фінансові результати
Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»[19]	Визначає правові засади аудиту фінансової звітності, провадження аудиторської діяльності в Україні та регулює відносини, що виникають при її провадженні
НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»[41]	Визначає зміст і форми фінансової звітності, загальні вимоги щодо розкриття облікової інформації у ній

Продовження додатку Е

1	2
---	---

П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»[36]	Визначає порядок виправлення помилок, внесення та розкриття інших змін у фінансовій звітності
П(С)БО 15 «Дохід»[33]	Визначає методологічні засади формування в обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності
П(С)БО 16 «Витрати»[34]	Визначає методологічні засади формування в обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності
П(С)БО 17 "Податок на прибуток"[35]	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати, доходи, активи і зобов'язання з податку на прибуток та її розкриття у фінансовій звітності
Порядок подання фінансової звітності[39]	Встановлює порядок та термін подання фінансової звітності
Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності[28]	Розкриває зміст статей різних форм фінансової звітності

Продовження додатку Е

1	2
---	---

Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства[29]	Визначає порядок формування облікової політики підприємства та зміст розпорядчого документу про облікову політику
План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [21]	Встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку, зокрема й фінансових результатів
МІЖНАРОДНИЙ СТАНДАРТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ 1 (МСБО 1)	Цей стандарт визначає основи подання фінансової звітності загального призначення для забезпечення їхньої зіставності з фінансовою звітністю суб'єкта господарювання за попередні періоди, а також з фінансовою звітністю інших суб'єктів господарювання
МІЖНАРОДНИЙ СТАНДАРТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ 18 (МСБО18) Дохід	Метою цього Стандарту є визначення облікового підходу до доходу, який виникає в результаті певних типів операцій та подій. Цей Стандарт окреслює обставини, за яких зазначені критерії будуть дотримані, а отже, дохід буде визнаний.

Закінчення додатку Е

1	2
---	---

<p>МІЖНАРОДНИЙ СТАНДАРТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ 12 (МСБО 12) Податки на прибуток</p>	<p>Мета МСБО 12 "Податки на прибуток" Природним для визнання актива чи зобов'язання є те, що суб'єкт господарювання, що звітує, передбачає відшкодувати або компенсувати балансову вартість актива чи зобов'язання.</p>
---	--

Джерело : узагальнено автором

ДОДАТОК Ж

Призначення субрахунків до рахунку 79 «Фінансові результати»[21]

Назва субрахунку	Характеристика субрахунку і призначення
791 "Результат операційної діяльності"	Визначається прибуток (збиток) від операційної діяльності підприємства. За кредитом субрахунку відображається в порядку закриття рахунків сума доходів від реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг та від іншої операційної діяльності (рахунки 70 "Доходи від реалізації", 71 "Інший операційний дохід"), за дебетом - сума в порядку закриття рахунків обліку собівартості реалізованої готової продукції, товарів, робіт і послуг, адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат (90 "Собівартість реалізації", 92 "Адміністративні витрати", 93 "Витрати на збут", 94 "Інші витрати операційної діяльності").
792 "Результат фінансових операцій"	Визначається прибуток (збиток) від фінансових операцій підприємства. За кредитом субрахунку відображається списання суми в порядку закриття рахунків обліку доходів від участі в капіталі та інших фінансових доходів, за дебетом - списання фінансових витрат з рахунків 95 "Фінансові витрати" та 96 "Втрати від участі в капіталі".

Закінчення додатку Ж

793 "Результат іншої діяльності"	На субрахунку 793 "Результат від іншої діяльності" визначається прибуток (збиток) від іншої діяльності підприємства. За кредитом рахунку відображається списання суми в порядку закриття рахунків обліку доходів від інвестиційної та іншої діяльності підприємства, за дебетом - списання витрат з рахунку 97 "Інші витрати".
----------------------------------	--

Порядок розкриття інформації про фінансові результати у фінансовій звітності підприємств України

Назва форми звітності	Інформація, що відображається у звітності
Баланс (Звіт про фінансовий стан) (ф. №1)	накопичений фінансовий результат за всі періоди діяльності (нерозподілений прибуток/непокритий збиток);
Форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»	суми доходів і витрат за різними видами, проміжні фінансові результати (від операційної діяльності, до оподаткування, чистий прибуток чи непокритий збиток);
Податкова декларація з податку на прибуток	фінансовий результат є основою для розрахунку податку на прибуток. Однак, даний звіт не подається учасниками спрощеної системи оподаткування (платники єдиного податку).
Звіт про власний капітал	Відображається чистий прибуток або непокритий збиток підприємства за звітний період, розподіл прибутку
Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)	Відображається алгебраїчна сума прибутку (збитку) від операційної діяльності, фінансових та інших доходів (прибутків), фінансових та інших витрат (збитків)

ДОДАТОК К

Додаток 1
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Фінансовий
звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

		Дата (рік, місяць, число)		
		2018	01	01
Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "УКРСВІТЛОСЕРВІС"	за ЄДРПОУ 39827815		
Територія		за КОАТУУ 8038600000		
Організаційно-правова форма господарювання	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ	240		
Вид економічної діяльності	РОЗПОДІЛЕННЯ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ	за КОПФГ за КВЕД 35.13		
Середня кількість працівників, осіб				
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон:	ВУЛИЦЯ СВЯТОШИНЬСЬКА, БУДИНОК 34, КОРПУС 26, ПОВЕРХ 3, ОФІС 15, +380444074469			

1. Баланс
на 31 грудня 2017 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби:	1010	-	215,8
первісна вартість	1011	-	232,6
знос	1012	-	(16,8)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	-	215,8
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	-	7,8
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	-	5,7
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	0,1	144,6
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 509,7	107,5
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	5,2	26,9
Витрати майбутніх періодів	1170	1,1	1 154,2
Інші оборотні активи	1190	-	7,6
Усього за розділом II	1195	2 516,1	1 454,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
	1200	-	-
Баланс	1300	2 516,1	1 670,1

Продовження додатку К

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2,0	2,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	0,3
Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I	1495	2,0	2,3
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	0,4	349,8
розрахунками з бюджетом	1620	-	0,6
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	0,1
розрахунками зі страхування	1625	-	0,1
розрахунками з оплати праці	1630	-	2,4
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2 513,7	1 314,9
Усього за розділом III	1695	2 514,1	1 667,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
1700	-	-	-
Баланс	1900	2 516,1	1 670,1

**2. Звіт про фінансові результати
за 2017 р.**

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	63,0	-
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	63,0	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(60,4)	-
Інші операційні витрати	2180	(2,2)	-
Інші витрати	2270	-	-
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(62,6)	-
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	0,4	-
Податок на прибуток	2300	(0,1)	-
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	0,3	-

Керівник

Головний бухгалтер

Швед Р.С.

(ініціали, прізвище)

Швед Р.С.

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

Підприємство
ТОВ "УКРСВІТЛОСЕРВІС"

Дата (рік, місяць, число)

Коди		
2019	01	01

Територія Святошинський район м.Київ

за ЄДРПОУ

39827815

Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю

за КОАТУУ

8038600000

Вид економічної діяльності Діяльність головних управлінь (хед-офіса)

за КОПФГ

240

Середня кількість працівників, осіб 4

за КВЕД

70.10

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон вулиця Святошинська, буд. 34, корпус 26,3, оф. 15, м. Київ, 03680

0672477501

1. Баланс на 31 грудня 2018 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	215,8	198,9
первісна вартість	1011	232,6	247,2
знос	1012	(16,8)	(48,3)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	43,6
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	215,8	242,5
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	7,8	1,0
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5,7	247,4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	144,6	138,7
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	107,5	463,3
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	26,9	112,4
Витрати майбутніх періодів	1170	1 154,2	867,6
Інші оборотні активи	1190	7,6	71,3
Усього за розділом II	1195	1 454,3	1 901,7
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 670,1	2 144,2

Продовження додатку Л

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2,0	2,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	0,3	(1 417,6)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	2,3	(1 415,6)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	349,8	207,2
розрахунками з бюджетом	1620	0,6	2,8
у тому числі з податку на прибуток	1621	0,1	-
розрахунками зі страхування	1625	0,1	3,1
розрахунками з оплати праці	1630	2,4	8,8
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 314,9	3 337,9
Усього за розділом III	1695	1 667,8	3 559,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	1 670,1	2 144,2

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2018

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 019,3	63,0
Інші операційні доходи	2120	793,2	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	1 812,5	63,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(510,8)	(60,4)
Інші операційні витрати	2180	(2 719,6)	(2,2)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(3 230,4)	(62,6)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	(1 417,9)	0,4
Податок на прибуток	2300	(-)	(0,1)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	(1 417,9)	0,3

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

Дзед Роман Святославович

(ініціали, прізвище)

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство

ТОВ "УКРСВІТЛОСЕРВІС"

Дата(рік,місяць,число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

Коди		
2020	01	01
39827815		
8038600000		
240		
70.10		

Територія Святошинський р-н

Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю

Вид економічної діяльності Діяльність готельних управлінь (хел-офісів)

Середня кількість працівників, осіб 7

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон вулиця Святошинська, буд. 34, корпус 26.3, оф. 15, м. Київ, 03680

0672477501

І.Баланс на 31 грудня 2019 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	198,9	197,1
первісна вартість	1011	247,2	274,4
знос	1012	(48,3)	(77,3)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	43,6	43,2
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	242,5	240,3
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	1,0	387,0
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	247,4	254,4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	138,7	114,8
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	463,3	470,6
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	112,4	30,7
Витрати майбутніх періодів	1170	867,6	205,6
Інші оборотні активи	1190	71,3	63,1
Усього за розділом II	1195	1 901,7	1 526,2
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	2 144,2	1 766,5

Продовження Додатку М

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2,0	2,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(1 417,6)	(2 228,7)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	(1 415,6)	(2 226,7)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	207,2	196,0
розрахунками з бюджетом	1620	2,8	3,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	3,1	0,3
розрахунками з оплати праці	1630	8,8	24,5
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	3 337,9	3 769,3
Усього за розділом III	1695	3 559,8	3 993,2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	2 144,2	1 766,5

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2019 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м	Код за ДКУД
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 695,2	1 019,3
Інші операційні доходи	2120	-	793,2
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	2 695,2	1 812,5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2 659,3)	(510,8)
Інші операційні витрати	2180	(847,0)	(2 719,6)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(3 506,3)	(3 230,4)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	(811,1)	(1 417,9)
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	(811,1)	(1 417,9)

Керівник

(підпис)

Швед Роман Святославович

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Страница

2

из

2

-

+

Пояснювальна записка

За даними рисунку Н.1. найприбутковішим роком за останні три роки був саме 2017 рік , а найгіршим був 2018. Це пов'язано зі зміною основного виду діяльності підприємства . Разом з тим, ми бачимо , що вже в 2019 році почало нарощувати свої активи, та підвищувати рентабельність.

Рис. Н.1. Динаміка чистого прибутку ТОВ «Укрсвітлосервіс» за 2017-2019 рр.

Підприємство здійснює оперативний, статистичний та бухгалтерський облік результатів своєї діяльності.

Також подає звітність у встановленому порядку та обсязі до органів державної статистики, державної фіскальної службі та державних цільових фондів.

Організація бухгалтерського обліку на даному підприємстві регламентується наказом №3-0 « Про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику підприємства», який регламентує єдині (постійні) принципи, методи і процедури при відображенні поточних операцій в обліку і складанні

Продовження додатку Н

фінансової звітності з урахуванням особливостей діяльності і технології обробки облікових даних в господарській діяльності підприємства.

В даному наказі зазначено, що бухгалтерський облік на підприємстві ведеться безперервно з дня реєстрації підприємства до його ліквідації. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку і забезпечення відображення фактів здійснення всіх господарських операцій в первинних документах, зберігання й обробки документів, реєстрів і звітності протягом встановленого строку несе власник, який здійснює керівництво підприємством згідно чинним законодавствам і установчим документам.

Для того щоб надати оцінку фінансового стану діяльності досліджуваного підприємства, необхідно оцінити зміну основних економічних показників діяльності підприємства за останні роки (табл. Н.1)

З даних наведених в табл. Н.1 бачимо, що загальна вартість майна ТОВ «Укрсвітлосервіс» за останній аналізований рік зменшилась (на 19,7 %). Первісна вартість основних засобів на кінець року зросла на 27,2 тис.грн. і склала 274,4 тис.грн., зносились на 0,9%, залишкова вартість яких на кінець року становить 197,1 тис.грн. Це свідчить про підвищення виробничого та збутового потенціалу підприємства.

Збільшились запаси на 386 тис.грн. і тепер складають 387 тис.грн.

А також збільшилась дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги на 7 тис.грн. або 2,83%, частка дебіторської заборгованості. Це свідчить про те, що підприємство фактично кредитує своїх партнерів по бізнесу, які вчасно не розраховуються за товари і послуги, що надаються підприємством. З одного боку, це погіршує ситуацію підприємства з показниками ліквідності, з іншого – підприємство має надійних партнерів і слід очікувати надходження коштів у наступних періодах, що змінить ситуацію на позитивну.

Продовження додатку Н

Таблиця Н.1

Аналіз структури і динаміки активу балансу ТОВ «Укрсвітлосервіс»

Стаття балансу	Код Ряд	На	На	На	Динаміка			
		2017	2018	2019	абсолют грн.		відношн. %	
АКТИВ					2018	2019	2018	2019
I. Необоротні активи	1095	215,8	242,5	240,3	26,7	-2,2	12,4	-0,91
Основні засоби:	1010	215,8	198,9	197,1	-16,9	-1,8	-7,83	-0,9
- первісна вартість	1011	232,6	247,2	274,4	14,6	27,2	6,27	11,0
- знос	1012	(16,8)	(48,3)	(77,3)	X	X	X	X
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		43,6	43,2	43,6	-0,4	X	-0,92
II. Оборотні активи								
Запаси:	1100	7,8	1	387	-6,8	386	-87,2	38600
Дебіт.заборг. за продукцію	1125	5,7	247,4	254,4	241,7	7	4240,3	2,83
Дебіторська заборгованість з бюджетом	1135	144,6	138,7	114,8	-5,9	-23,9	-4,08	-17,2
Ін. поточна дебіт. заборгов.	1155	107,5	463,3	470,6	355,8	7,3	330,9	1,5
Гроші та їх еквіваленти	1165	26,9	112,4	30,7	85,5	-81,7	317,8	-72,6
Витрати майбутніх періодів	1170	1154,2	867,6	205,6	-286,60	-662	-24,8	-76,3
Інші оборотні активи	1190	7,6	71,3	63,1	63,7	-8,2	838,1	-11,5
Всього за розділом II	1195	1 454,30	1901,7	1526,2	447,4	-375,5	30,7	-19,7
БАЛАНС	1300	1670,1	2144,2	1766,5	474,1	-377,7	8,38	-17,6

Продовження додатку Н

Таблиця Н.2.

Аналіз структури і динаміки пасиву балансу ТОВ «Укрсвітлосервіс»

Стаття балансу	Код рядка	На 2017	На 2018	На 2019	Динаміка			
					абсолют грн.		віднозн. %	
ПАСИВ					2018	2019	2018	2019
I. Власний капітал								
Зареєстрований капітал	14002	2	2	2	0,00			0
Нерозподілений прибуток	14200,3	-1417,6	-2228,7	-1417,90	-811,10	-472633,3	57,22	
Всього за розділом I	14952,3	-1415,6	-2226,7	-1417,90	-811,10	-61647,83	57,30	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення								
Поточна кредит.заборг. за:								
товари, роботи, послуги	1615349,8	207,2	196	-142,60	-11,20	-40,77	-5,41	
розрахунки з бюджетом	16200,6	2,8	3,1	2,20	0,30	366,67	10,71	
у т.ч з податку на прибуток	16210,1			-0,10		-100,00		
розрахунки зі страхування	16250,1	3,1	0,3	3,00	-2,80	3000,00	-90,32	
розрахунки з оплати праці	16302,4	8,8	24,5	6,40	15,70	266,67	178,41	
Інші поточні зобов'язання	16901314,9	3337,9	3769,3	2 023,00	431,40	153,85	12,92	
Всього за розділом III	16951667,8	3559,8	3993,2	1 892,00	433,40	113,44	12,17	
БАЛАНС	19001670,10	2144,2	1766,5	474,10	-377,70	28,39	-17,61	

Аналіз пасивів балансу показує, що за звітний період зменшується частка власного капіталу підприємства. Це свідчить про спадання платоспроможності підприємства та його фінансової стійкості. Збільшується частка інших джерел фінансування активів: - розрахунки з бюджетом (від 0,6 до 3,1), розрахунки зі страхуванням (від 0,1 до 0,3), розрахунки з оплати праці (від 2,4 до 24,5). Тому на кінець звітнього 2019 року по III розділу пасиву (інші поточні зобов'язання)

Продовження додатку Н

збільшуються на 431,4 тис.грн. або на 12,92%. Така тенденція у структурі пасиву балансу свідчить про зростання фінансової незалежності підприємства. Однак, позичковий капітал дозволяє підприємству використовувати ефект фінансового важеля, збільшуючи рентабельність власного капіталу та фінансову стійкість підприємства. На основі проведеного аналізу активу і пасиву балансу підприємства можна зробити такі висновки:

- структура статей балансу характеризує тенденцію до зростання частки оборотних активів у частині запасів і дебіторської заборгованості за товари роботи послуги. Це свідчить про зниження мобільності активів підприємства;
- проявляється негативна тенденція до зростання величини дебіторської заборгованості, що знижує ліквідність підприємства;
- структура пасиву балансу свідчить про нарощування власного капіталу як гарантії платоспроможності та зміцнення фінансової стійкості підприємства, за рахунок збільшення зобов'язань і кредиторської заборгованості.

З метою поліпшення показників фінансової стійкості, ліквідності та рентабельності підприємству необхідно:

- покращити взаємовідносини із постачальниками і споживачами продукції, зменшити рівень дебіторської заборгованості і використати інші резерви поповнення оборотних активів;
- поліпшити структуру оборотних активів, збільшивши обсяг продукції, виробничих запасів;
- використовувати позичковий капітал в частині довгострокових кредитів банків, що сприятиме розширенню діяльності та нарощуванню фінансової рентабельності підприємства.

Оцінюючи ліквідність підприємства, аналізується достатність поточних(оборотних) активів для погашення поточних зобов'язань – короткострокової заборгованості.

Ліквідність підприємства в короткостроковому періоді визначається його можливостями покрити свої короткострокові зобов'язання. Під короткостроковим періодом умовно розуміється строк до одного року.

Аналіз ліквідності підприємства здійснюється за даними балансу, шляхом розрахунку таких показників: коефіцієнта покриття, коефіцієнта швидкої ліквідності, коефіцієнта абсолютної ліквідності та чистого оборотного капіталу. Розрахунки наведені в таблиці Н.3.

Таблиця Н.3.

Показники ліквідності ТОВ «Укрсвітлосервіс» за 2017-2019рр

Показник	Норм. значення	На 31.12.2017	На 31.12.2018	На 31.12.2019
1	2	3	4	5
Коефіцієнт покриття	>2	0,87	0,53	0,38
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7-1,0	0,86	0,53	0,28
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,25	0,016	0,031	0,007

Із даних таблиці Н.3. Видно, що динаміка коефіцієнта покриття стала критично низькою. У підприємства відчувається брак ресурсів, які можуть бути використані для погашення його поточних зобов'язань.

Негативна тенденція спостерігається за коефіцієнтом швидкої ліквідності: ні на одну звітну дату його величина не відповідала оптимальному значенню 0,7-1,0, а була занадто малою, тобто платіжні можливості підприємства щодо

сплати поточних зобов'язань навіть за умови своєчасного проведення розрахунків з дебіторами обмежені.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності за аналізований період не відповідає оптимальним значенням. Це свідчить про те, що підприємство не вважало за потрібне створювати достатні високоліквідні активи з метою, у разі необхідності, негайного погашення частки поточних боргів.

Досить важливого значення для роботи підприємств в умовах ринкової економіки набуває їх фінансова незалежність від зовнішніх позичкових джерел. Запас джерел власних коштів означає запас фінансової стійкості підприємства при тій умові, що його власні кошти перевищують запозичені. ТОВ «Укрсвітлосервіс» не є фінансово стійким.

Формат Звіту про прибутки та збитки за нормами ГААП

Багатокроковий формат (Multi-Step Format)	Однокроковий формат (Single-Step Format)
Чистий дохід (Net Sales)	Чистий дохід (Net Sales)
Собівартість реалізації (Cost of Sales)	Матеріали та інші витрати на виробництво (Materials and Production)
Валовий прибуток (Gross Income)*	Маркетингові та адміністративні витрати (Marketing and Administrative)
Збутові, загальні та адміністративні витрати (Selling, General and Administrative Expenses (SG&A))	Витрати на дослідження та розробки (Research and Development Expenses (R&D))
Чистий операційний прибуток (Operating Income*)	Інші доходи та витрати (Other Income & Expenses)
Інші доходи та витрати (Other Income & Expenses)	Чистий прибуток до оподаткування (Pretax Income)
Чистий прибуток до оподаткування (Pretax Income)*	Податки (Taxes)
Податки (Taxes)	Чистий прибуток (Net Income (after tax))
Чистий прибуток (Net Income (after tax))	--